

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämndens sammanträde 2023-11-06

Plats och tid: Storskär/Norrskär, kl. 18:00
Kallade: Ledamöter
Underrättade: Ersättare
Vid förhinder: Meddela ersättare och nämndens sekreterare anton.hallstrom@vaxholm.se
Information: Ärendena har delats in i A- och B-ärenden. Detta innebär att de ärenden som är markerade med A inte kommer att föredras och att de ärenden som är markerade med B kommer att föredras under sammanträdet. Vid frågor om A-ärenden, kontakta gärna förvaltningen innan sammanträdet.

Ärende Beskrivning Föredragande

Ärende	Beskrivning	Föredragande
1	Justering och fastställande av föredragningslistan	Ordföranden
2B	Förvaltningen informerar	André Wallin/Myrna Selenius
3B	Ekonomiskt utfall oktober	Maria Wallander Halen
4B	Fördjupad rapport psykisk hälsa Vaxholm	Sara Sandbacka
5A	Rapport skolplaceringar läsåret 2023/2024	Annika Lönnbäck
6A	Grundskolornas kunskapsresultat läsåret 2022/2023	Lina Tolander
7A	Uppräkning av programpriser inom gymnasieskola samt förslag till prislista 2024	Monica Lalander
8B	Avslutad kameraövervakning Kronängsskolan	André Wallin
9B	Rapport från kontaktpolitiker	Kontaktpolitiker
10A	Utestående uppdrag 2023	Anton Hallström
11A	Redovisning av delegeringsbeslut till 2023-11-06	Anton Hallström

**VAXHOLMS
STAD**

Kallelse/föredragningslista

2023-11-06

2 av 2

Peter Lindqvist (M)
Ordförande

Anton Hallström
Sekreterare

Utbildningsförvaltningen
Sara Sandbacka, Monica Lalander och André
Wallin

Fördjupad rapport psykisk hälsa Vaxholms stad

Förslag till beslut

Information noteras till protokollet.

Sammanfattning

Utifrån regionala och lokala data för psykisk hälsa kan vi se att Vaxholms stad följer statistik och trender som följer regionen. I rapporten presenteras förslag på insatser från region Stockholm som kan ligga till grund för lokala insatser, en del insatser kan behöva utredas eller utvecklas för att passa våra verksamheter utifrån de arbete som redan görs. Rapporten presenterar även vilket arbete och vilka insatser som pågår inom utbildningsförvaltningens verksamheter och förslag på insatser framåt. Barn- och utbildningsförvaltningen behöver ytterligare utreda möjlighet och kostnader för de förslag på insatser som presenteras.

Bakgrund

Under våren 2023 gav barn-och utbildningsnämnden i uppdrag åt utbildningsförvaltningen att sammanfatta underlag från Region Stockholm gällande nuläget inom psykisk hälsa på regional nivå. Samtidigt redovisades vilka insatser som styrgruppen för stimulansmedel för psykisk hälsa hade beslutat om. Som en fortsättning i arbetet med psykisk hälsa gav barn-och utbildningsnämnden ett fortsatt uppdrag till utbildningsförvaltningen att ta fram en fördjupad rapport och analys för den psykiska hälsan på lokal nivå, samt möjliga orsaker och förslag på insatser.

Syftet med rapporten är att ge en fördjupad bild av hur den psykiska hälsan ser ut bland ungdomar i Vaxholms stad utifrån insamlade data. Rapporten presentera även pågående arbete och insatser som görs och planeras i olika verksamheter som arbetar med målgruppen. I rapporten identifieras också vilka behov utbildningsförvaltningen ser i sitt strategiska arbete framåt för att främja den psykiska hälsan.

Ärendebeskrivning

Utifrån lokala data från Elevhälsorapporten och Stockholmsenkäten kan vi se att Vaxholms stad följer regionens siffror kring måendet bland unga där trender visar att flickor uppger ett sämre psykiskt välmående än pojkar och att flickor mår sämre över tid. Det finns evidensbaserade insatser som förslag från regionen som staden kan använda sig av inom sina verksamheter.

Rapporten redogör för vilket arbete och insatser som genomförs idag kopplat till psykisk hälsa utifrån utbildningsförvaltningens enhet samverkan och stöd samt Kronängsskolan. Utifrån regionala och lokala data samt vad utvalda verksamheter ser presenteras förslag på insatser inom området psykisk hälsa och även några insatser som är planerade för höstterminen 2023 och vårterminen 2024.

Planerade insatser;

Under hösten 2023 kommer informationsfoldern kring föräldraskapsstöd att uppdateras i både fysisk form och på webben. Att uppdatera informationen är i linje med att skapa mer tillgänglighet och förtydliga vilka insatser som erbjuds till vårdnadshavare och vart man kan vända sig.

En satsning som startar under vårterminen 2024 är utökad skolläkartjänst som även har kompetens inom socialmedicin. Framåt kan det finnas en möjlighet att nyttja kompetensen till intern utbildning inom psykisk hälsa under förutsättning att tid och medel finns.

Kronängsskolan arbetar med att införa obligatoriskt psykosocialt samtal med kuratorn för alla elever. Detta som ett led i att normalisera kuratorskontakt och ha ytterligare ett forum att kunna identifiera och fånga upp avvikande beteende och mående.

I rapporten framkommer också förslag på ytterligare insatser i det fortsatta arbetet med att främja den psykisk hälsan;

- Skolsociala team; utveckla arbetet med elever med problematisk skolfrånvaro på lokal skolnivå och på interkommunal samverkansnivå mellan utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen.
- Fortsatt behov av utbildning och kompetensutveckling inom tillgänglighetsarbete.
- Tydliggöra vad samtliga verksamheter i staden arbetar med för att främja psykisk hälsa. Detta i syfte att skapa en röd tråd i det arbetet som redan görs och för att enheten samverkan och stöd ska kunna komplettera och bistå skolorna med andra insatser utifrån behov som skolorna ser finns och önskar få stöd i.
- Utredda vilka möjligheter och i vilken form en kommunal central särskild undervisningsgrupp skulle kunna organiseras och finansieras. Utredningen, som bör genomföras av extern konsult, behöver fokusera på såväl framgångsfaktorer som utmaningar i att organisera en undervisningsgrupp som agerar centralt stöd för elever som trots anpassningar, särskilt och extraordinärt stöd riskerar att inte nå målen med utbildningen.
- Fortsätta jobba strategisk med psykisk hälsa för att kunna bibehålla de insatser som pågår och för fortsatt utvecklingsarbete.
- Utveckla arbetet med tidiga samordnade insatser för att fånga upp barn och unga i ett tidigt skede för att de ska få rätt stöd.

Barn- och utbildningsförvaltningen behöver ytterligare utreda möjlighet och kostnader för dessa förslag.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Barns förutsättningar för en god psykisk hälsa skiljer sig åt redan från födseln. Detta kan innebära att en del barn löper större risk att drabbas av ohälsa, att konsekvenserna av att drabbas blir mer allvarliga och långtgående än andra. Hur människor mår påverkas av många olika faktorer där individuella faktorer kan handla om kön, ålder, arv, och eventuella funktionsvariationer tillsammans med andra yttre

faktorer. Pågående arbete och förslag på insatser planeras så långt det är möjligt utifrån beprövade erfarenheter och vetenskapliga metoder för att arbeta för alla barns bästa och även det enskilda barnets bästa.

Jämställdhetsperspektivet

En högre andel flickor och unga kvinnor anger en sämre upplevd psykisk hälsa, medan pojkar och unga män inte söker vård för psykiska problem och har svårare att sätta ord på känslor.

Att arbeta för att minska ojämlikhet, främja psykisk hälsa och förebygga ohälsa gynnar jämställdhet och en god hälsa i hela befolkningen.

Handlingar i ärendet

Fördjupad rapport psykisk hälsa Vaxholms stad, 2023-10-24

Tjänsteutlåtande Fordjupad rapport psykisk hälsa Vaxholms stad, 2023-10-24

Fördjupad rapport psykisk hälsa

**Vaxholms stads tonåringar och unga vuxna mellan 13–
25 år.**

Sara Sandbacka, Monica Lalander och André Wallin
2023-10-16

Innehåll

Sammanfattning	3
Målområde	3
Bakgrund	3
Syfte	6
Metod.....	6
Nuläge psykisk hälsa region Stockholm	7
Analys region Stockholm	8
Förslag på insatser från region Stockholm	9
Nuläge psykisk hälsa Vaxholm.....	9
Pågående arbete i Vaxholms stad.....	12
Utmaningar	15
Analys Vaxholm	16
Slutsats och förslag på insatser.....	17
Källor	19

Sammanfattning

I rapporten ges en fördjupad bild av hur den psykisk hälsan ser ut bland ungdomar i Vaxholms stad utifrån insamlade data. Rapporten presentera även pågående arbete och insatser som görs och planeras i olika verksamheter som arbetar med målgruppen. I rapporten identifieras också vilka behov utbildningsförvaltningen ser i sitt strategiska arbete framåt för att främja den psykiska hälsan.

Målområde

Arbetet med psykisk hälsa kan kopplas till Vaxholms stads övergripande målområde livsmiljö samt utgör en av vårt politiska styres prioriterade områden inom förskolan/skolan.

”Det finns en stor samsyn på att göra en satsning på att motverka den psykiska ohälsan bland barn och unga, bland annat genom att stärka elevhälsoarbetet på skolorna. Skolpersonalens kunskaper om psykisk ohälsa ska höjas genom utbildning.”¹

Utifrån målen i Agenda 2030 kan arbetet som görs i de kommunala verksamheterna som rör psykisk hälsa kopplas till följande mål:

- *Mål 3 hälsa och välbefinnande* (säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar).
- *Mål 4 god utbildning för alla* (säkerställa inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla).
- *Mål 5 Jämställdhet* (uppnå jämställdhet och allas lika rättigheter, villkor, möjligheter och makt att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling).
- *Mål 10 Minskad ojämlikhet* (målet om jämlikhet knyter an till merparten av övriga målområden. Ojämlikhet handlar om skillnader i tillgång, förutsättningar, resurser och förmågan att bidra till och tillvarata potentiella möjligheter till utveckling).

Bakgrund

Barn- och utbildningsnämnden har gett i uppdrag åt utbildningsförvaltningen att sammanfatta underlag från Region Stockholm² gällande nuläget inom psykisk hälsa på regional nivå, samt ta fram en rapport och analys för lokal nivå som avser nuläget för den psykisk hälsan, orsaker till den och åtgärder som vidtas. Under våren 2023 presenterades en första lägesrapport för psykisk hälsa tillsammans med vilka insatser som prioriteras under 2023 utifrån tilldelade stimulansmedel för psykisk hälsa.

---

¹Övergripande plattform för samlingsstyret för Vaxholms bästa – särskilt prioriterade områden inom förskola/skola.

² Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin (CES), *Psykisk ohälsa i Stockholms län – nuläge och förslag på åtgärder*. rapport 2022:13

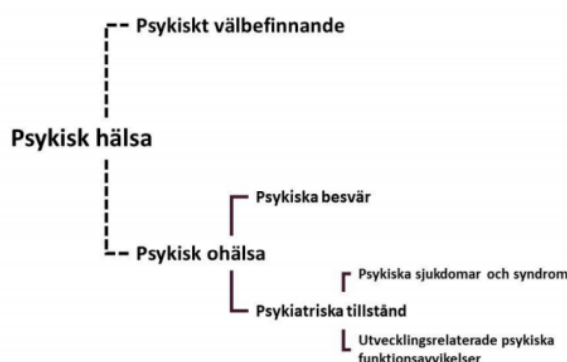
Denna fördjupade rapport har utgått från regionala och lokala underlag, enkätresultat och intervjuer med personal från några utvalda verksamheter i staden som arbetar med den valda målgruppen. Intervjuerna är ett bra komplement till data för att få svar på vilka utmaningar som finns i arbetet med psykisk hälsa samt vilka behov som identifierats i vidare arbete framåt.

Avgränsningar i rapporter är; målgruppen 13–25 åringar som är folkbokförda eller går i skolan i Vaxholms stad.

Definition psykisk hälsa:

Psykisk hälsa är ett brett område som täcker in flera områden och innefattar både psykiskt välbefinnande och psykisk ohälsa. Nedan finns en bild som beskriver begreppen som används i rapporten som kommer från Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin.¹

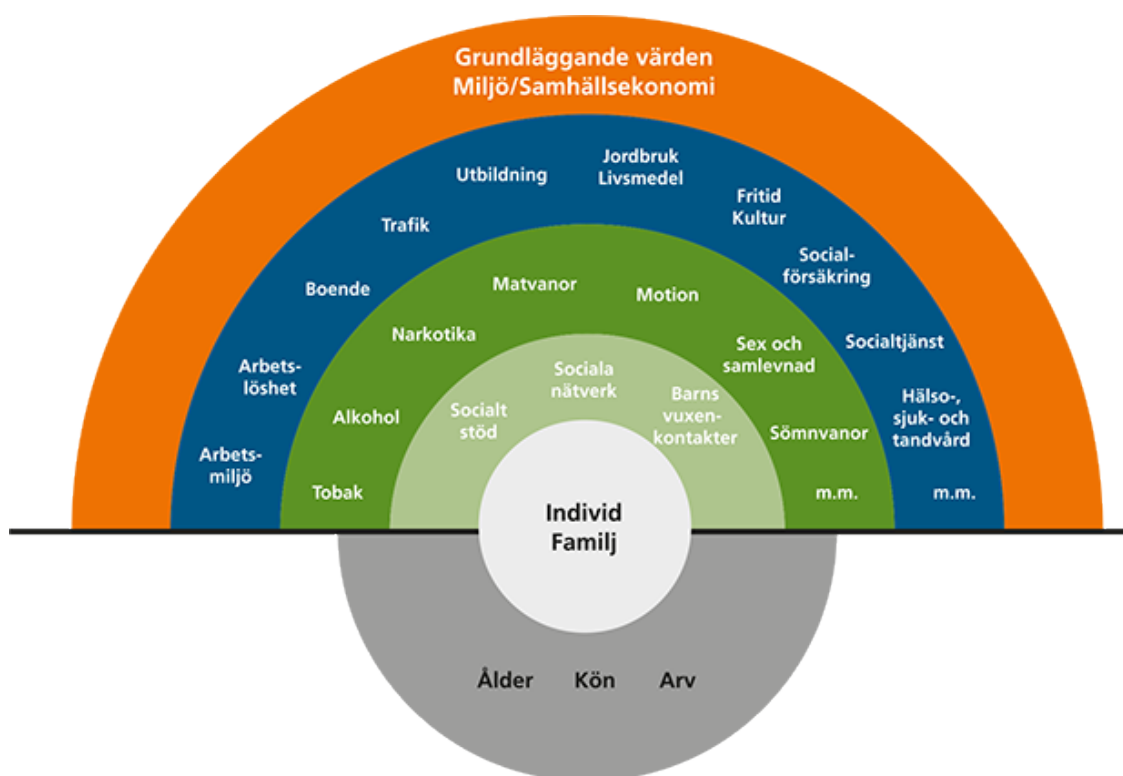
- Psykisk hälsa används som ett paraplybegrepp som innefattar både psykiskt välbefinnande och psykisk ohälsa.
- Psykisk ohälsa är ett relativt brett begrepp som innefattar både psykiska besvär och psykiatriska diagnoser.
- Psykiska besvär används i rapporten som ett begrepp för självskattad psykisk ohälsa.
- Psykiatriska diagnoser används för att beskriva psykiatriska tillstånd som registrerats inom vården.

Modell för att beskriva hur begrepp inom området psykisk hälsa förhåller sig till varandra.

Psykisk hälsa är inget som en människa har eller inte har utan det är många olika faktorer som spelar in och påverkar hur människan mår. Som definitionen ovan visar så innefattar psykisk hälsa både välbefinnande och psykisk ohälsa. Psykisk ohälsa kan sedan vara det vi själva upplever och ett faktiskt psykiatriskt tillstånd som kan vara en sjukdom eller en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. De flesta människor drabbas någon gång i livet av psykisk ohälsa på ett eller annat sätt. För att få en bättre bild av hur många faktorer som spelar in för den psykisk hälsan finns hälsans bestämningsfaktorer som ger en tydlig bild över alla dimensioner och alla faktorer som påverkar individen och visar hur våra livsvillkor och hälsa hänger ihop. I mitten finns de individuella faktorerna såsom ålder, kön och genetiska arv. Närmast individen kommer de sociala relationer som innefattar det sociala stöd och nätverk en individ har, om det gäller ett barn finns även de viktiga vuxenkontakterna här. I nästa del, den mörkgröna, finns levnadsvanor som påverkar hälsan vilket är motion, matvanor, sömn, sex-och samlevnad samt bruk av alkohol, tobak och narkotika. I nästa nivå, den mörkblå, finns livsvillkor som innefattar bland annat boende, utbildning, fritid och kultur,

socialtjänst, trafik och hälso-och sjukvård. Och ytterst finns de samhälleliga förutsättningarna som innefattar samhällsekonomi, miljö, kultur, natur, religion, media och politik. Allt detta påverkar människans hälsa på ett eller annat sätt och vissa faktorer kan inte den enskilda individen påverka.

Figur "hälsans bestämningfaktorer" för att beskriva hur olika faktorer påverkar hälsan.³

Det finns även biologiska förklaringar till varför människan fungerar som den gör och vilka faktorer som påverkar hur vi beter oss och hur vi reagerar på olika situationer. Att det kan finnas en bakomliggande förklaring till varför vi mår så dåligt när vi har det så bra som forskaren och läkaren Anders Hansen beskriver.⁴ Våra hjärnor fungerar fortfarande så som den gjorde när människan levde på savannen för 250 000 år sedan, det är biologiskt. Människan idag har ärvt samma egenskaper som våra förfäder hade som levde då, vilket betyder att hjärnan automatiskt reagerar på olika faror som förr i tiden var i form av att exempelvis bli jagad av ett lejon på savannen, det skapade ett automatiskt stresspåslag. Idag ser farorna annorlunda ut där stress ofta är en faktor som kroppen reagerar på biologiskt eftersom hjärnan fungerar på samma sätt som för 250 000 år sedan. Det betyder att hjärnans överlevnadsstrategi är att skapa ett stresspåslag av situationer som människan upplever som stressande som idag kan vara upplevelse av att ha mycket att göra på sitt jobb, i skolan och att ständigt vara uppkopplad via mobiltelefon eller dator. Så det är inte konstigt att människan får ångest och mår dåligt ibland, det är helt naturligt utifrån hur hjärnan fungerar.

³ Folkhälsomyndigheten, *Hälsans bestämningfaktorer*.

⁴ Anders Hansen, *Depphjärnan – Varför mår vi så dåligt när vi har det så bra?* Bonnier fakta, 2021.

Men det är när stresspåslaget blir konstant under en längre period som kan leda till psykisk ohälsa i form av ångest, nedstämdhet och depression. Våra hjärnor är inte byggda för det digitala samhälle vi lever i där vi ständigt är uppkopplade och utsatta för ett konstant informationsflöde varje dag och konsekvensen av det blir negativ för människan. Att ständigt bli matad med ett informationsflöde via sociala medier där du medvetet och omedvetet jämför dig med andra kan påverka ditt mående.

Människans kropp och hjärna är utvecklad för överlevnad och reproduktion, inte för hälsa och välbefinnande vilket har blivit fokus i dagens samhälle. Men det finns faktorer som kan motverka och skydda mot långvarig stress, ångest och nedstämdhet och det är bland annat motion, sömn och att känna att man har ett socialt sammanhang.

Syfte

- Att ge en fördjupad bild av hur den psykisk hälsan ser ut bland ungdomar i Vaxholms stad utifrån insamlade data.
- Presentera pågående arbete och insatser som görs i olika verksamheter som arbetar med målgruppen.
- Identifiera vilka behov utbildningsförvaltningen ser i sitt strategiska arbete framåt för att främja den psykiska hälsan.

Metod

Data har samlats in i form av aktuell forskning, rapporter, enkäter och samtal med personal från några utvalda verksamheter och har därefter sammanställts och analyserats. Rapporten kommer att ge en sammanfattande bild av nuläget i psykisk hälsa där resultat och analys presenteras på regional nivå och lokal nivå tillsammans med vilka utmaningar som finns i det fortsatta arbetet framåt.

Arbetet med psykisk hälsa har pågått under många år i staden där en del insatser till en början har varit i projektform och sedan blivit en del av ordinarie verksamheter. Nya insatser och projekt har startat utifrån synliga behov och trender som plockats upp i enkäter och rapporter. En sammanställning av vilket arbete som görs inom de kommunala verksamheterna presenteras för att ge en överblick över det arbete som är kopplat till psykisk hälsa.

Nuläge psykisk hälsa region Stockholm

Data utifrån rapporten ”Psykisk ohälsa i Stockholms län – nuläge och förslag på åtgärder”.

Unga kvinnor

Rapporten⁵ visar att det finns skillnader mellan kvinnor och män både vad gäller självskattade psykiska besvär och vård för psykisk ohälsa. Kvinnor har för samtliga åldersgrupper som undersökts något högre självskattad oro och ångest jämfört med män. Andelen som får en ångestdiagnos i vården är också högre för kvinnor än män, och ångestdiagnoser är de som har ökat mest hos kvinnor under de senaste åtta åren. För självskattade psykiska besvär (både ångest och depression) syns de största skillnaderna mellan kvinnor och män hos de unga (16–24 år), där en större andel unga kvinnor rapporterar besvär. Unga kvinnor är den grupp som rapporterar mest besvär, och även den grupp där störst andel får vård för psykisk ohälsa.

Det vi kan se från tidigare forskning och rapporter är att det finns skillnader inom den självskattade psykiska ohälsa för unga män och kvinnor. Kvinnor har generellt högre självskattad psykisk ohälsa i alla åldersgrupper jämfört med män. Det är även fler kvinnor än män som får en ångestdiagnos i vården och det har även ökat mest hos kvinnor de senaste åtta åren. För självskattade psykiska besvär såsom ångest och depression syns störst skillnader mellan män och kvinnor i åldersgruppen 16–24 år där större andel unga kvinnor rapporterar besvär. Slutsatsen är att unga kvinnor utifrån vårddata är den grupp där ångestproblematik ökar som mest under den senaste tiden.

Unga män

Unga vuxna är den grupp där störst andel rapporterar psykiska besvär¹. Även om unga kvinnor sticker ut (som beskrivits ovan) så bör det betonas att unga män rapporterar lika mycket eller mer besvär än kvinnor och män i äldre åldersgrupper. Den stora andelen unga män som anger besvär som tyder på depression eller ångestsyndrom motsvaras inte av vårddata. Även om andelen unga män som får vård har ökat de senaste åtta åren är det fortfarande en lägre andel unga män som får vård för psykisk ohälsa jämfört med kvinnor i alla åldersgrupper från 13 år och uppåt och det väntar ofta längre innan de söker vård. Samma mönster visar sig även vid besök på ungdomsmottagningen där ca 10–15 % av besöken är killar och unga män. Trots vetskapen om att vård kan behövas uppger unga män att de ofta tar till strategier för att skjuta upp kontakt med vården och det kan även handla om att förminska sina problem, isolera sig eller lägga locket på. Killar och unga män tycker att det är lättare att ta hand om sina fysiska problem än sina psykiska problem.

Barn under 15 år

Data för barn under 15 år finns inte i lika stor utsträckning som för äldre målgrupper vilket gör att det finns begränsat med information om psykisk besvär hos barn under 15 år. De siffror som finns är från internationella undersökningen Skolbarns hälsovanor som visar en ökad trend där andelen flickor mellan 11–15 år uppger att de känner sig nedstämda ungefär varje dag. Man ser även en ökning bland pojkar men inte i samma utsträckning som för flickor. Undersökningen genomförs var fjärde år där man ser en ökning av nedstämdhet sedan 1985.⁶ I samma undersökning tittar man på stress hos skolbarn där flickor upplever sig mer stressade än pojkar i alla grupper (11, 13 och 15 år).

⁵ CES, rapport 2022:13 *Psykisk ohälsa i Stockholms län – nuläge och förslag på åtgärder*.

⁶ FORTE, *Psykiskt välbefinnande, psykiska besvär och psykiatriska tillstånd hos barn och unga* – en kunskapsöversikt.

Den gruppen som upplever högst andel stress är 15 åriga flickor där nästan 80 % svarar att de känner sig ganska eller mycket stressade av skolarbete.

Analys region Stockholm

Ångest är vanligare hos kvinnor än män, och utifrån vårddata är det den problematik som har ökat mest hos kvinnor de senaste åtta åren, framför allt i åldersgruppen 18–24 år. Unga kvinnor borde därför vara en prioriterad grupp i arbetet med psykisk hälsa utifrån vad data visar.

En av de mest framträdande orsaker till psykisk ohälsa bland 13–25 åringar är; sina egna och andras krav och förväntningar vad gäller skolan, framtid, social status och utseende. Även konfliktfyllda relationer, mobbning och känslan av ofrivillig ensamhet och att sakna vänner påverkar den psykiska hälsan negativt. Unga hbtqi-personer och unga med utländsk bakgrund eller funktionsvariation uppger även begränsande normer, diskriminering, våld och brist på stöd och anpassningar som orsaker för psykisk ohälsa.⁷ Det finns även viss forskning som visar att hög användning av sociala medier kan ha en påverkan på ångestproblematik där en biologisk förklaring är att hjärnan inte kan hantera ett konstant flöde av information för det skapar ett stresspåslag⁸.

Att förbättra sin psykiska hälsa handlar om ett ökat fokus på friskfaktorer och vad unga själva kan göra för att stärka sin psykiska hälsa samt att samhället måste skapa förutsättningarna för att unga ska trivas, må bra och kunna utvecklas. Rutiner och hälsosamma levnadsvanor genom exempelvis fysisk aktivitet är viktigt för att må bra utifrån hur kroppen fungerar biologiskt då fysisk aktivitet frigör och höjer nivåer av olika hormoner i kroppen samt är en skyddsfaktor för bland annat psykisk ohälsa.⁹

Att ha ett socialt nätverk eller sammanhang har visat sig påverka den psykisk hälsan positivt därför är det viktigt med goda sociala relationer. Ungdomar berättar att de vill att vuxna ska intressera sig och fråga hur de mår och hur det exempelvis går i skolan för att bli bekräftade och känna sig sedda. Andra skyddsfaktorer är god föräldranärvaro och en meningsfull fritid.¹⁰ Därför är det viktigt med engagerade föräldrar och att ha ett socialt sammanhang även utanför skolan och hemmet, vilket kan vara en föreningstillhörighet eller besök på en ungdomsgård eller liknande verksamhet.

Många unga upplever det svårt att få stöd och veta vart man ska vända sig. De vill ha mer kunskap om vad man kan göra själv för sitt mående och att elevhälsan i skolan ska vara mer synlig och involverad i skoldagen. De önskar även fler lågröskelinsatser för att kunna få hjälp i ett tidigt skede när de börjar må dåligt. Utifrån studier har behov inom fyra olika områden identifierats och de är: 1) nära relationer och familjeförhållanden, 2) skola, 3) hälso- och sjukvården, 4) sociala nätverk och fritiden.¹¹ Dessa områden är återkommande i flera sammanhang och av vikt att arbeta med.

---

⁷ Folkhälsomyndigheten, MUCF. *Att inte bara överleva utan att faktiskt också leva* – en kartläggning om ungas psykiska hälsa, 2023.

⁸ Hansen, Depphjärnan.

⁹ Hansen, Depphjärnan.

¹⁰ FHM/MUCF, *Att inte bara överleva, utan att faktiskt också leva*. En kartläggning om ungas psykiska hälsa

¹¹ FHM/MUCF, *Att inte bara överleva, utan att faktiskt också leva*. En kartläggning om ungas psykiska hälsa.

Det finns en skillnad mellan unga mäns självskattade psykiska ohälsa och mängden vård för psykisk ohälsa vilket talar för att unga män underkonsumerar vård för psykisk ohälsa. Det finns starka normer för maskulinitet som säger att män ska vara starka och prestationsinriktade och inte visa sig svaga.¹² Män som blir deprimerade kan även visa andra symptom än vad vården förväntar sig, som exempelvis utåtagerande beteende och olika former av missbruk vilket kan leda till fel sorts behandling när de väl uppsöker vård.

Förslag på insatser från region Stockholm

Det finns god evidens för behandling av ångestsyndrom, till exempel kognitiv beteendeterapi. Socialstyrelsen bedömer dock att tillgängligheten till sådan behandling behöver öka¹. Det är viktigt att evidensbaserad behandling är tillgänglig i ett tidigt skede inom primärvårdens första linje. Idag får många ungdomar (gruppen 13–17 år) vård för psykisk ohälsa inom den specialiserade psykiatrin. Förebyggande insatser är önskvärda för att exempelvis förbygga ångest hos skolbarn. Ångestproblematik kan komma från flera sammantagna faktorer där bland annat utsatt ekonomisk situation, livsstilsfaktorer (låg fysisk aktivitet, rökning) och svårigheter tidigt i livet (förlust av förälder, separation, psykisk sjukdom hos förälder, utsatthet och misshandel) är riskfaktorer. Därför är det gynnsamt med att försöka påverka fler riskfaktorer samtidigt, och även erbjuda tidiga insatser till föräldrar.

Det behövs fler och tidiga insatser för unga män där en insats kan vara att sänka trösklarna för att män ska söka vård som motsvarar behoven. Detta kan göras genom att öka kunskapen om var och när man kan söka hjälp, vart kunskap och stöd finns på nätet samt information i skolan. Att skapa bättre förutsättningar för killar och unga män att söka hjälp tidigare finns en ökad chans att minska risker för destruktiva beteenden, våld och psykisk lidande. I arbetet handlar det även om att öka kunskapen om normer i verksamheter som möter killar och unga män och att möjliggöra för dem att själva delta i förändringen av normerna. Att det finns ett positivt stöd från sociala nätverk att lyssna och vara behjälplig i att söka vård skulle även vara gynnsamt. Om en ung man drar sig undan och hamnar i ensamhet som är kombinerat med psykisk ohälsa så är det en otroligt utsatt position. En annan insats är att lyfta fram förebilder som kan prata om problematiken kring att "inte prata" och även bjuda in till samtalsgrupper i trygga forum med en samtalsledare.

Nuläge psykisk hälsa Vaxholm

Data från Stockholmsenkäten, elevhälsorapporten och samtal med medarbetare inom kommunala verksamheter som jobbar med målgruppen ungdomar.

Det finns inte så mycket data för barn under 15 år på regional nivå men internationella siffror från undersökningen Skolbarns hälsovanor visar en ökad trend där andelen flickor mellan 11–15 år uppger att de känner sig nedstämda ungefär varje dag. För att fylla på med lokala data för den

---

¹² Sveriges kommuner och regioner, *Maskulinitet och psykisk hälsa – strategier för förbättringsarbete i vård och omsorg*, 2018.

Yngre åldersgruppen kommer utbildningsförvaltningen från och med 2023 årligen få ta del av den lokala elevhälsorapporten som genomförs i årskurs 4 och årskurs 7.

Elevhälsorapporten

I år är första gången utbildningsförvaltningen tar del av underlaget som är sammanställt för läsåret 2021/2022. I elevhälsorapporten kan vi se att många av Vaxholms stads elever i grundskolan är aktiva inom en idrottsförening vilket är gynnsamt för det psykiska välmående. För årskurs 7 kan vi se siffror som visar att det är fler flickor än pojkar som är aktiva i en idrottsförening under detta läsår. Vi har inga tidigare rapporter på lokal nivå som kan visa om detta är en trend eller inte, men vi kommer att kunna följa detta över tid där första mätningen är från 2021/2022.

Elevhälsorapporten har fem indikatorer som mäter psykisk hälsa;

- inte sover bra
- mår dåligt just nu
- ofta eller alltid känt sig ledsen och/eller nedstämd
- ofta eller alltid känt sig orolig och/eller ängslig eller rädd
- ofta eller alltid känt sig stressad

På indikatorn sömn kan vi se att det är fler flickor än pojkar som uppger att det inte sover bra på mellanstadiet, bland årskurs 7 är det inga större skillnader mellan könen. Av elever som mår dåligt just nu saknas data för alla skolor men på Resarö och Vaxö/Rindö är siffrorna högre för flickor än pojkar. I årskurs 7 saknas data för pojkar då det var för få svarande men ca 6 % av flickorna uppger att de mår dåligt just nu. Andelen elever som ofta eller alltid känt sig ledsen och/eller nedstämd visar siffror för Vaxö/Rindö att det är väldigt jämt mellan könen (ca 10 procent) och för årskurs 7 är det större skillnad mellan könen där flickor uppger att de ofta eller alltid känt sig ledsen/nedstämd jämfört med pojkar (12 % respektive 3 %). Vad gäller ängslan och oro under de senaste tre månaderna är siffrorna bristfälliga för mellanstadiet men för årskurs 7 visar siffrorna att det är fler flickor än pojkar som upplever detta. Indikatorn om stress är även lite svårt att få en hel bild av men på mellanstadiet visar siffrorna att Vaxö/Rindö har fler flickor än pojkar som upplever stress under de senaste tre månaderna och i årskurs 7 är det nästan 50 % av flickorna som upplever sig stressade jämfört med pojkarna där det är ca 20 %.

Relationer är en viktig faktor som påverkar den psykiska hälsan och där visar siffror att fler flickor i årskurs 4 har blivit retad, hotad eller illa behandlad av någon på skolan. I årskurs 7 är det jämnt fördelat mellan könen för samma indikator. På frågan om man har blivit slagen eller berörd på ett sätt som inte kändes okej är det betydligt fler pojkar i årskurs 7 som upplever detta jämfört med flickorna.

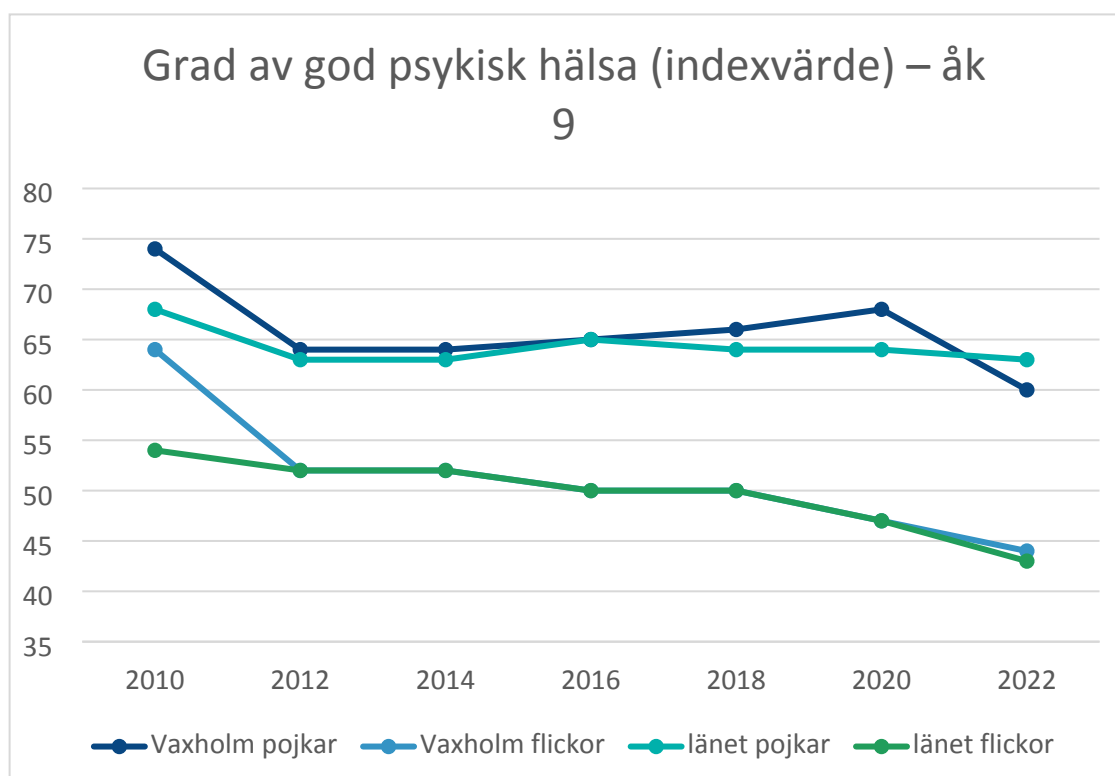
Elevhälsorapporten lyfter även frågan om upplevt buller i skolmiljö där fler flickor än pojkar upplever att de besväras av höga ljud i både årskurs 4 och årskurs 7.

Stockholmsenkäten

Stockholmsenkäten är data som är viktig och ligger till grund för en stor del av insatser och utvecklingsarbete som pågår och planeras inom stadens verksamheter. Stockholmsenkäten genomförs vartannat år med årskurs 9 och år 2 på gymnasiet där de flesta kommuner inom Stockholms län deltar. Enkäten tar upp frågor som rör psykisk hälsa/ohälsa, tobaksbruk, alkohol,

sniffning och boffning, spel om pengar, kriminalitet, brottsutsatthet och otrygghet i bostadsområdet. Varje område innehåller flera frågor som skapar ett resultatunderlag som varje kommun får ta del av samt en sammanställning för länet. I denna rapport har delen kring psykisk hälsa lyfts ut för att lättare ge en överblick av den självskattade graden av god psykisk hälsa. Nedan visas en graf utifrån ett indexvärde mellan 0–100 där 100 är högst grad av psykisk hälsa och 0 är lägst grad av psykisk hälsa (grafens siffror är mellan 35–80 för att skillnaderna lättare ska synas samt att resultatet ligger mellan dessa värden). Grafen visar årskurs 9 där vi ser en trend av sämre grad av god psykisk hälsa för flickor och även att de mår sämre än pojkarna, vilket stämmer överens med resten av länet. Mellan 2014 och 2020 ser vi en liten ökning bland pojkarna i Vaxholm som sedan har minskat till 2022.

Fler aspekter kopplat till den psykisk hälsan är trygghet och socialt deltagande och stöd. För att mäta trygghet är en indikator upplevd utsatthet och mobbning samt upplevelsen av trakasserier och sexuella trakasserier. Siffror från Stockholmsenkäten för 2018 och 2020 visar att fler pojkar än flickor anger att de har utsatt andra för sexuella trakasserier och det är betydligt fler flickor som anger att de har blivit utsatta av andra jämfört med pojkarna. Jämfört med länet har Vaxholm högre siffror för både pojkarna och flickorna som har blivit utsatta. Siffror från 2022 visar även att fler flickor än pojkarna upplever att de har blivit mobbade/trakasserade i årskurs 9 (för flickor 22 % och för pojkarna 13 % vilket ligger i linje med hur resten av länet ser ut).

Trygghetsenkäten

Utifrån svar och analys från den lokala trygghetsenkäten som genomfördes 2022 kan vi se att

eleverna i högstadiet generellt trivs bra i skolan och känner sig trygga i skolan. Elever som identifierar sig som hen eller inte vill ange någon könsidentitet har generellt lägre trivsel och studiero men upplever sig trygga i skolan. I låg- och mellanstadiet kan vi se höga siffror kring både trivsel, trygghet och studiero.

Pågående arbete i Vaxholms stad

Kronängsskolans arbete

Kronängsskolan arbetar strukturerat med tre övergripande områden: trygghet, hälsa och lärande. Områdena fungerar som en inramning av hela skolans arbete och används för att kvalitetssäkra utbildningen. I det dagliga arbetet betonas vikten av skolpersonalens många perspektiv och professioner vilket skapar goda förutsättningar för skolan att möta varje individ utifrån varje elevs förutsättningar och behov. En betydande satsning i arbetet är mentorskapet som inte bara bygger relationer utan också skapar en plattform för öppen dialog om trygghet och lärande.

Trygghet utgör en central faktor för elevernas utveckling och lärande. Skolan tar tillsammans med eleverna fram trivselregler och tydliga förväntningar för att främja en trygg miljö för både elever och personal.

Motivationslyftet, en forskningsbaserad metod implementerad på skolan under de senaste tre åren, fokuserar på att stärka både fysisk och psykisk hälsa samt skapa engagemang för elevernas, men också samhällets, framtid. Motivationslyftet involverar inte bara skolans samtliga klasser, utan även vårdnadshavare som löpande informeras om satsningen samt inbjuds till föreläsningar.

Utvecklingssamtal hålls regelbundet mellan elev, vårdnadshavare och skola för att följa upp elevens kunskapsutveckling samt trygghet och hälsa. Speciallärare och specialpedagoger är en naturlig del av undervisningen och stöttar både enskilda elever och klasser med anpassningar och särskilt stöd. Under höstterminen 2023 infördes senare skolstart (9.00) två dagar i veckan. Den senare skoldagsstarten används som studiestödstimme, med behörig lärare, för de elever som har behov av stöd i skolarbetet. Därutöver erbjuder skolan två eftermiddagstillfällen med behöriga lärare för att stötta eleverna i sin kunskapsutveckling.

En ny insats infördes under höstterminen 2023 där elever i årskurs 7 lämnar in sina mobiltelefoner vid skoldagens start för att återfå dem vid hemgång. Åtgärden syftar bland annat till att skärpa fokus och minska kränkningar via sociala medier. Utvärdering kommer att ske vid årsskiftet för att avgöra insatsens effekt och därefter besluta om en eventuell fortsättning.

Elevhälsoteamet utgår både från ett specialpedagogiskt och ett psykosocialt perspektiv och består av speciallärare, skolsköterska, kurator, psykolog och ledning. Skolsköterska genomför elevhälsosamtal i årskurs 7 för att tidigt upptäcka eventuella tecken på psykisk ohälsa. Kurator och skolsköterska samverkar tätt i de fall där oro identifierats. Utöver elevhälsosamtalen genomförs regelbundna elevhälsomöten. Ett forum för lärare och elevhälsoteam att mötas för att lyfta arbetet med trygghet, lärande och hälsa. I detta forum fattas beslut om insatser på olika nivåer. Forumet

fungerar även som kompetensutveckling och fortbildning för personalen och är en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Enheten samverkan och stöds arbete

Enheten samverkan och stöd (SAMS) är en av de två¹³ enheter som tillhör utbildningsförvaltningen. Enhetens målgrupp är barn, elever, individer och vårdnadshavare som befinner sig i utbildningsverksamheter från förskola till vuxenutbildning. Verksamheter som tillhör enheten är kommunens aktivitetsansvar (KAA) och ungdomsgården.

Enheten arbetar förvaltningsövergripande med skol- och familjestödet samt ungdomsstödet som har uppdrag både via socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Andra samverkansforum och arbetsområden som är placerade inom enheten är samverkansavtal för kommunens gymnasie- samt vuxenutbildning (Storsthlm och KCNO) samt beslutsfattande för antagningen till gymnasiet. Enheten arbetar också med hemkommunens samordningsansvar gentemot skolorna vid skolfrånvaro samt ger stöd till elever och familjer vid närvaroproblematik i syfte att öka måendet och bryta social isolering hos ungdomarna samt att ge stöd till vårdnadshavare. Enhetschef för SAMS samt enhetschef för socialtjänsten (BoU) sitter också i kommunens BUS-samverkan¹⁴ tillsammans med regionen. Enheten medverkar också i det Nationella Närvaronätverket.

Inom enheten Samverkan och stöd finns fler funktioner som arbetar med målgruppen på olika sätt. Nedan presenteras en del av de insatser som enheten arbetar med som är kopplade till psykisk hälsa.

Ungdomsstödet arbetar med att öka ungas välmående genom att finnas till hands, lyfta viktiga frågor, öka kunskap och samtala med ungdomar. Ungdomsstödet arbetar med målgruppen 12–21 åringar i staden. De arbetar bland annat med individärenden där de träffar barn och unga som behöver extra stöd. De flesta unga som ungdomsstödet träffar har vid något tillfälle brottats med psykisk ohälsa som antingen har fått dem att må dåligt under perioder och i vissa fall fått dem att vara hemma från skolan. Vanligt förekommande anledningar till sämre mående hos de unga är stress, höga prestationskrav, känsla av utanförskap/utsatthet, ensamhet, oro, nedstämdhet, ångest, självskadebeteenden och problematisk skolfrånvaro.

YAM (Youth aware of mental health). YAM är ett förebyggande skolbaserat program för psykisk hälsa och suicidprevention som når alla elever som går i Kronängsskolan. YAM genomförs en gång per läsår med alla klasser i en årskurs där ungdomsstödet och ungdomssamordnare genomför programupplägget under skoltid.

Programmet lyfts fram som förslag på insats i regionala rapporter som en hälsofrämjande och preventiv insats genom att prata om psykisk hälsa vilket kan medföra att trösklarna sänks, främst för pojkar, att våga prata mer om ämnet och normalisera skiftningar i vårt mående.

DISA (Din inre styrka aktiveras) är en insats riktad till en mindre grupp individer som träffas under

---

¹³ Enheter inom utbildningsförvaltningen är administrativa staben och enheten samverkan och stöd.

¹⁴ BUS- Barn i behov av särskilt stöd. Övergripande Samverkans forum mellan kommun, BVC, Habilitering, BUP och BUMM.

tio tillfällen med fokus på samtal om hur man kan må bra. DISA-metoden är en metod med rötterna i Kognitiv Beteende Terapi som förebygger stress och nedstämdhet främst bland högstadieelever. Forskning visar att DISA-metoden minskar depressiva symtom och stärker ungdomars självskattade hälsa. Målgruppen är från årskurs sju och uppåt. Inledningsvis får deltagarna skatta sitt mående och även göra samma skattning den sista träffen för att se om det har blivit någon skillnad.

Dans för hälsa är en forskningsbaserad metod för att stärka ungas psykiska välbefinnande. Målgruppen i Vaxholm är ungdomar 12–16 år som visar symtom på psykisk ohälsa så som oro, utanförskap, nedstämdhet, stress eller somatiska symtom som återkommande huvudvärk eller magont. En gång i veckan erbjuds dans för hälsa kostnadsfritt till ungdomarna inom målgruppen som är skrivna i Vaxholm stad.

Nattvandring är trygga vuxna som rör sig utomhus kvällstid. Ungdomsstödet samordnar nattvandring som under 2023 har varit i samverkan med idrottsföreningar för att öka vuxennärvaron ute under kvällar då många ungdomar rör sig ute. Vuxennärvaro ute kvällstid är ett trygghetsskapande arbete för ungdomarna som vistas utomhus.

Ungdomsverksamheten innefattar både ungdomsgården, kostnadsfria lovaktiviteter och skolavslutningsevenemanget FEAST. Ungdomsgårdens målgrupp är ungdomar från årskurs 7 upp till 18 år som erbjuds en meningsfull och hälsofrämjande fritid och socialt stödjande miljöer fria från droger. Ungdomsgården har öppet tre kvällar i veckan; onsdagar, torsdagar och fredagar samt en lördag i månaden.

I anslutning till ungdomsgården har en *killgrupp* startat med tematiserade träffar som lyfter olika ämnen samtidigt som de lagar mat tillsammans. Valet att starta en killgrupp är utifrån att pojkar är en grupp som behöver prata mer kring mående och psykisk hälsa, vilket syns i regionala rapporter.

Skol-och familjestödet riktar sig främst till vårdnadshavare och finns som stöd när problem eller oro uppstår i en familj. De arbetar med föräldrastödsamtal, individuella stödkontakter och kan medverka i nätverksmöten. För att sänka trösklarna till att söka stöd hos skol-och familjestödet närvarar de på föräldramöten för samtliga förskolor under höstterminen. Vid speciella behov kan barnsamtal erbjudas av skol-och familjestödet om socialtjänsten har biståndsbedömt insatsen och skol-och familjestödet bedömer det som en möjlighet. Dessa samtal har som syfte att hitta fler vägar att arbeta med familjestöd.

Samverkan mellan socialförvaltningens enhet Barn och ungdom och SAMS har påbörjats för att initiera ett projekt för att kunna ge en biståndsbedömd insats från socialförvaltningen till vårdnadshavare som är i behov av omfattande stöd i hemmet för att arbeta med strukturen hemma hos familjen. Detta är en insats som eftersöks och kan vara positiv i arbetet med skolfrånvaroproblematik. Tyvärr saknas det i nuläget ekonomiska medel för att implementera projektet.

Tidiga insatser i förskolan är en insats som är viktigt att arbeta med. Här finns ett nätverk där Central specialpedagog och skol-och familjestödet från SAMS, socialtjänst och BVC träffas regelbundet för att lyfta gemensamma frågor samt specifika ärenden efter samtycke från vårdnadshavare.

Strateg social hållbarhet har det övergripande strategiska ansvaret för arbetet med psykisk hälsa i staden vilket bland annat innefattar att samordna vilka insatser som ska genomföras utifrån tilldelade statsbidrag för psykisk hälsa. *Strateg social hållbarhet* medverkar även i nationellt nätverk för psykisk hälsa och suicidprevention för omvärldsbevakning och kunskapsutbyte med kommuner från hela Sverige.

Kommunens aktivitetsansvar (KAA) erbjuder individuella insatser för 16–19 åringar som varken arbetar eller studerar i syfte att minska utanförskap. Insatser som exempelvis vägledning men även praktik för att få en meningsfull sysselsättning.

Familjecentrum är ett lokalt nätverk där medverkande är *strateg social hållbarhet*, socialtjänst, BVC, öppna förskolan, ungdomsstödet, svenska kyrkan samt en av förskolerektorerna. *Familjecentrum* erbjuder föräldraskapsstödjande insatser genom föräldragruppträffar som är anpassade utifrån ålder på ens barn, genom gruppträffarna "ABC" och "Älskade förbannande tonåring" erbjuds insats till föräldrar som har barn mellan 0–18 år i staden. *Familjecentrum* erbjuder även öppna föräldraföreläsningar 1–2 gånger per år med valt tema utifrån områden som sticker ut i enkätundersökning eller utifrån omvärldsbevakning.

Under året infördes en ny samverkansmetod, *SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid)*. Metoden är till för ungdomar som bedöms av socialförvaltningen vara i behov av en samlad insats där ovanstående aktörer samverkar och där vårdnadshavare tackar ja till insatsen.

Inom utbildningsförvaltningen tillhör även *kulturskolan* som erbjuder barn och unga en meningsfull fritid genom bland annat musik, sång, drama, bild och form.

Utöver dessa verksamheter och insatser är Vaxholm stad en föreningstät kommun där många barn och ungdomar är aktiva inom någon idrottsförening.

Utmaningar

Kronängsskolan ser utmaningar gällande elever med problematisk skolfrånvaro och strävar efter effektivare insatser för de individer som, av olika anledningar, har utmaningar som leder till hög eller regelbunden frånvaro. Skolan uttrycker att tidiga insatser och en röd tråd från tidig ålder, är av stor vikt och ser utvecklingsmöjligheter i sin samverkan med stadens övriga skolor.

Skolan ser också att man, trots ett gediget och medvetet arbete med anpassningar och särskilt stöd, inte alltid når hela vägen. Det är av stor vikt att arbeta med tidiga främjande och förebyggande insatser och i det arbetet samarbeta med både förskola och f-6-skolorna. Det övergripande utvecklingsområdet *tillgänglighet* är en viktig pusselbit i detta. I det ingår det viktiga arbetet med övergångar som är en förutsättning för att elevers stöd inte förloras mellan stadierna.

En tredje utmaning är att bibehålla hög kvalitet i det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet när de ekonomiska ramarna krymper i takt med ett lägre antal elever. Insatser såsom mindre undervisningsgrupper är kostnadsdrivande och ska rymmas inom befintlig elevpeng. När

elevpengen sjunker blir satsningar av det slaget svårare att bekosta.

Enhet samverkan och stöd ser ett behov av att utöka arbetssätten med familjer vid exempelvis skolfrånvaro. En sådan insats kan vara familjebehandling i hemmet. De öppna familjestödssamtalen räcker inte alltid till utan här finns behov att arbeta med familj och barn på andra sätt för att hitta strategier och möjligheter för att få barnen till skolan vid problematisk skolfrånvaro. Hög frånvaro kan leda till utanförskap som på sikt kan orsaka psykisk ohälsa hos barnet. Forskning visar på att föräldrar och skolan är viktiga skyddsfaktorer för barn och unga.

Enheten ser också via ungdomsstödet utmaningar i att nå de ungdomar som verkligen mår dåligt och som inte har något stöd, att kunna fånga upp dem innan de blir isolerade i väntan på en utredning eller annat stöd. Utmaning kan även vara att nå ungdomar som inte har en meningsfull fritid och behöver ungdomsstödets stöd för att kunna påverka sitt mående. Ungdomsstödet erbjuder föräldragruppsträffarna Älskade förbannade tonåring som riktar sig till föräldrar till tonårsbarn, det är en föräldraskapsstödjande insats men en utmaning är att nå de föräldrar som har ett faktiskt behov av insatsen. Det finns en stor vinst i att kunna stötta föräldrar till barn med psykisk ohälsa som kan ha uttryckt sig i isolering eller problematisk skolfrånvaro.

Behov framåt

Kronängsskolan arbetar systematiskt och medvetet med ett framåtsyftande perspektiv. Jämfört med andra skolor, både i länet och nationellt, gör Kronängsskolan mycket kopplat till psykisk hälsa. Det är emellertid av stor vikt att skolan aldrig tar över sjukvården och psykiatriens roll i arbetet med psykisk hälsa. Här kan samverkan med vårdinstanser utvecklas.

Skolan lyfter också att de ser ett behov av att utveckla samverkan mellan de som arbetar med familjen och den psykosociala situationen runt en elev som mår dåligt och/eller har en problematisk skolfrånvaro, till exempel genom fler samverkande professioner. I det behöver samverkan med skolan utvecklas, så att den skolpersonal som arbetar runt individen får större kunskap kring problematiken runt eleven.

Kronängsskolan ser även att det gemensamma arbetet i det främjande och förebyggande arbetet kan utvecklas för att skapa en röd tråd genom barnets hela skolgång. Även föräldrarollen är viktig i arbetet med psykisk hälsa, varför skolan ser behov av fortsatta insatser för att öka vårdnadshavares kunskap inom området, men också deras insyn i barnets skolgång.

Analys Vaxholm

Utifrån insamlade data följer Vaxholm stad regionens siffror i hur den psykiska hälsan utvecklats genom åren. Det betyder att analysen för de lokala siffrorna kan jämföras på liknande sätt som för regionen. Generellt upplever flickor mer stress än pojkar redan i yngre åldrar och i mående självskattar pojkarna ett högre välmående än flickor.

Något som vi ser avviker i siffrorna från Stockholmsenkäten de senaste mätningarna är utsatthet av trakasserier, mobbning och beröring som inte känns okej, vilket vi även återfinner i elevhälsorapporten i årskurs 7 hos pojkar. Det är fler pojkar än flickor som upplever detta vilket skulle kunna bero på hur normerna och förväntningar på pojkar ser ut, att de ska vara mer macho och utåtagerande än flickor. Det här är ett område där pågående insatser behöver utvärderas för att se om arbetet ger önskad effekt.

Angående tryggheten i högstadiet så arbetar Kronängsskolan med ledarskap i klassrummet vilket har påverkat studieron positivt. Skolan har även arbetat med basundervisning i klassrummet vilket innebär tydliga rutiner och förväntningar i klassrummet för att skapa trygghet för eleverna. Det finns ett trygghetsteam på skolan som går runt och presenterar sig för alla elever för att de ska veta vem de ska kontakta vid behov. Samma information går ut till vårdnadshavare för att presentera trygghetsarbetet i skolan.

Kronängsskolan och enheten för samverkan och stöd kan se att ett hinder för ungdomars mående är första linjens väntetider. Det kan även finnas svårigheter i att vårdnadshavare tackar nej till utredning för sitt barn eller att stöd inte söks. Detta är något som även regionen ger som förslag på insats, att stärka första linjens insatser i arbetet med psykisk ohälsa. Och på lokal nivå kan vi se att det finns en vinst i att arbeta mer med informations spridning till föräldrar vart de kan få rätt stöd.

En annan viktig aspekt är de ungas fritid och där kan personal på ungdomsgården se att den verksamheten är viktig för en del ungdomar som söker ett socialt sammanhang och trygga vuxna att vända sig till.

Slutsats och förslag på insatser

Det vi kan se är att Vaxholm stad följer länets siffror kring mående och de faktorer som påverkar psykisk ohälsa. De förslag på insatser som kommer från region Stockholm kan till stor del implementeras i Vaxholm för att ge önskat resultat som regionens forskning och underlag visar.

Under de kommande läsåren kommer utbildningsförvaltningen arbeta med målet om att alla utbildningsverksamheter har en socialt, fysiskt och pedagogiskt tillgänglig lärmiljö. De förväntade effekterna av arbetet kommer vara fortsatt positivt resultat kring elevernas trygghet, studiero och studieresultat som är faktorer som påverkar deras psykiska hälsa. De utvecklingsarbete som sker på lokal nivå kan behöva anpassas utifrån de regionala förslagen på insatser utifrån det stadens verksamheter ser och uppmärksammar. För att fortsätta utvecklingsarbetet och skapa samsyn och en röd tråd i arbetet är det viktigt att kartlägga vad alla skolor och verksamheter arbetar med. Att identifiera gemensamma arbetssätt för att fokusera på skyddsfaktorer och eliminera riskfaktorer och på så sätt tidigare kunna förebygga psykisk ohälsa.

I det förebyggande och främjande arbetet behöver verksamheterna använda evidensbaserade insatser som är långsiktiga för att ge en hållbar effekt. Att mäta effekten av främjande insatser kan emellertid utmana, eftersom det önskvärda utfallet är att "ingenting" händer. Men att följa data över tid ger en indikator på hur trender ser ut i måendet hos målgruppen.

Utifrån regeringsuppdraget TSI (Tidiga samordnade insatser) framkommer det att arbetet med tidiga samordnade insatser kräver utveckling i samverkan mellan skola, hälso-och sjukvård samt socialtjänst. Här finns många goda exempel från regeringsuppdrag som Socialstyrelsen och Skolverket har. För att utveckla det arbetet i kommunen behöver omvärldsspaning ske för att hitta insatser som kan vara passande för Vaxholm. Studiebesök för att se hur exempelvis Stockholm stad arbetar med skolsociala team och Strängnäs kommuns stora politiska satsning på familjebehandlare i samverkan med skolan.

Förslag på insatser

- Skolsociala team; utveckla arbetet med elever med problematisk skolfrånvaro på lokal skolnivå och på interkommunal samverkansnivå mellan utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen.
- Fortsatt behov av utbildning och kompetensutveckling inom tillgänglighetsarbete.
- Tydliggöra vad samtliga verksamheter i staden arbetar med för att främja psykisk hälsa. Detta i syfte att skapa en röd tråd i det arbetet som redan görs och för att enheten samverkan och stöd ska kunna komplettera och bistå skolorna med andra insatser utifrån behov som skolorna ser finns och önskar få stöd i.
- Utredda vilka möjligheter och i vilken form en kommunal central särskild undervisningsgrupp skulle kunna organiseras och finansieras. Utredningen, som bör genomföras av extern konsult, behöver fokusera på såväl framgångsfaktorer som utmaningar i att organisera en undervisningsgrupp som agerar centralt stöd för elever som trots anpassningar, särskilt och extraordinärt stöd riskerar att inte nå målen med utbildningen.
- Fortsätta jobba strategisk med psykisk hälsa för att kunna bibehålla de insatser som pågår och för fortsatt utvecklingsarbete.
- Utveckla arbetet med tidiga samordnade insatser för att fånga upp barn och unga i ett tidigt skede för att de ska få rätt stöd.

Planerade insatser

Under hösten 2023 kommer informationsfoldern kring föräldraskapsstöd att uppdateras i både fysisk form och på webben. Att uppdatera informationen är i linje med att skapa mer tillgänglighet och förtydliga vilka insatser som erbjuds till vårdnadshavare och vart man kan vända sig.

En satsning som startar under vårterminen 2024 är utökad skolläkartjänst som även har kompetens inom socialmedicin. Framåt kan det finnas en möjlighet att nyttja kompetensen till intern utbildning inom psykisk hälsa under förutsättning att tid och medel finns.

Kronängsskolan arbetar med att erbjuda psykosociala samtal med kuratorn för alla elever. Detta som ett led i att normalisera kuratorskontakt och ha ytterligare ett forum att kunna identifiera och fånga upp avvikande beteende och mående.

Källor

BUS – barn i behov av särskilt stöd. Övergripande samverkansforum mellan kommun, Barnvårdscentralen (BVC), habilitering, Barn och ungdomspsykiatri (BUP) och Barn och ungdomsmedicinska mottagningen (BUMM).

Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin (CES), Psykisk ohälsa i Stockholms län – *nuläge och förslag på åtgärder*. rapport 2022:13

Enheter inom utbildningsförvaltningen är administrativa staben och enheten samverkan och stöd.

Folkhälsomyndigheten, *Hälsans bestämningsfaktorer*.

Folkhälsomyndigheten, MUCF. *Att inte bara överleva utan att faktiskt också leva* – en kartläggning om ungas psykiska hälsa, 2023.

FORTE, *Psykisk välbefinnande, psykiska besvär och psykiatriska tillstånd hos barn och unga* – en kunskapsöversikt

Hansen Anders. *Depphjärnan – Varför mår vi så dåligt när vi har det så bra?* Bonnier fakta, 2021.

Sveriges kommuner och regioner, *Maskulinitet och psykisk hälsa* – strategier för förbättringsarbete i vård och omsorg, 2018.

Övergripande plattform för samlingsstyret för Vaxholms bästa – särskilt prioriterade områden inom förskola/skola.

Utbildningsförvaltningen
Annika Lönnbäck
Kvalificerad handläggare

Rapport skolplaceringar läsåret 2023/2024

Förslag till beslut

Information noteras till protokollet.

Sammanfattning

Utbildningsförvaltningen redovisar skolplaceringar, med avläsningsdatum 2023-09-30, för läsåret 2023/2024. Rapporten innehåller även information om skolplaceringar för de två senaste läsåren, för att sätta uppgifterna i relation till varandra.

Det finns totalt 1 580 skolpliktiga elever i Vaxholm läsåret 2023/2024. Vid mån av plats tar Vaxholm även emot elever från andra kommuner och det här läsåret uppgår antalet elever från andra kommuner till 91. Det totala elevantalet i rapporten landar därmed på 1 671 elever. Den största andelen av alla elever, det vill säga 86,5 procent, går i kommunala skolor i Vaxholm. 11 procent av eleverna har valt att gå i fristående eller kommunala skolor utanför kommunen, vilket är en liten ökning från ifjol. Andelen elever från Vaxholm som väljer att börja årskurs 7 i Vaxholms kommunala högstadieskola uppgår till 78 procent, och är därmed tillbaka på samma nivåer som läsåret 2021/2022. Det totala elevantalet fortsätter att minska i Vaxholm i takt med att årskullarna blir mindre.

Utöver redovisad statistik pågår skolpliktsbevakning för 14 elever. Samtliga elever vistas varaktigt utomlands, eller är på väg att utvandra från Sverige.

Ärendebeskrivning

Lsåret 2023/2024 uppgår det totala antalet inskrivna elever i Vaxholms kommunala skolor till 1 445. Av dessa elever är 91 hemmahörande i annan kommun. Det här läsåret har 184 elever från Vaxholm valt att få sin skolgång i kommunala och fristående skolor utanför kommunen. Det totala elevantalet i egen regi har minskat med drygt hundra elever från förra läsåret, och det är även något fler som väljer en skola utanför kommunen. Den procentuella andelen elever som väljer skolor i egen regi är nu tillbaka på samma nivåer som läsåret 2021/2022.

Det här läsåret har Vaxholm sju elever från Ukraina inskrivna i de kommunala grundskolorna och dessa elever ingår i den redovisade statistiken för elevplaceringar med hemkommun Vaxholm.

För närmare information om antal elever i de olika årskurserna fördelat över tid, se tabell 1.

Tabell 1: Antal och andel elever per årskurs läsåren 2023/2024, 2022/2023 och 2021/2022 för egen regi (Vaxholms stads kommunala skolor), Montessoriskolan i Vaxholm och extern regi (fristående och kommunala skolor utanför Vaxholm)

Resultatet inkluderar interkommunala elever som är hemmahörande i annan kommun. Dessa elevers antal redovisas i parenteser.

Läsår 2023/2024	F-klass	ÅK 1	ÅK 2	ÅK 3	ÅK 4	ÅK 5	ÅK 6	ÅK 7	ÅK 8	ÅK 9	ÅK 10	Summa	Andel
Egen regi	116 (2)	141 (4)	131 (0)	138 (2)	145 (6)	158 (19)	153 (9)	163 (14)	152 (17)	148 (18)	0	1445 (91)	86,5% (6%)
Montessori	8	1	14	8	4	1	6	0	0	0	0	42	2,5%
Extern regi	2	3	7	3	17	17	25	42	27	40	1	184	11,0%
	126 (2)	145 (4)	152 (0)	149 (2)	166 (6)	176 (19)	184 (9)	205 (14)	179 (17)	188 (18)	1	1671 (91)	100,0% (5%)

Läsår 2022/2023	F-klass	ÅK 1	ÅK 2	ÅK 3	ÅK 4	ÅK 5	ÅK 6	ÅK 7	ÅK 8	ÅK 9	ÅK 10	Summa	Andel
Egen regi	138 (5)	134 (0)	140 (2)	152 (0)	168 (23)	155 (9)	174 (10)	154 (14)	153 (16)	178 (15)	0 (0)	1546 (94)	87,6% (6%)
Montessori	3	15 (1)	11 (2)	3	2	9	2	0	0	0	0	45 (3)	2,5% (7%)
Extern regi	2	5	4	9	12	23	28	25	37	27	2	174	9,9%
	143 (5)	154 (1)	155 (4)	164 (0)	182 (23)	187 (9)	204 (10)	179 (14)	190 (16)	205 (15)	2 (0)	1765 (97)	100,0% (5%)

Läsår 2021/2022	F-klass	ÅK 1	ÅK 2	ÅK 3	ÅK 4	ÅK 5	ÅK 6	ÅK 7	ÅK 8	ÅK 9	ÅK 10	Summa	Andel
Egen regi	125 (0)	137 (1)	147 (3)	159 (15)	151 (11)	175 (9)	155 (14)	151 (18)	175 (11)	195 (13)	0 (0)	1570 (95)	86,2% (6%)
Montessori	15	12	8	10	13	10	6	0	0	0	0	74	4,1%
Extern regi	8	4	8	2	21	20	21	37	27	29	0	177	9,7%
	148 (0)	153 (1)	163 (3)	171 (15)	185 (11)	205 (9)	182 (14)	188 (18)	202 (11)	224 (13)	0 (0)	1821 (95)	100,0% (5%)

Huvudparten av eleverna i låg- och mellanstadiet väljer att gå i en skola i Vaxholm. Hela 89 procent av eleverna går i en kommunal skola i Vaxholm och 4 procent av eleverna i en fristående skola i kommunen. Fördelningen är därmed den samma som förra läsåret mellan egen och extern regi.

När det gäller elever i högstadieålder väljer merparten fortsättningsvis att få sin skolgång i Vaxholm, men andelen elever som väljer en skola utanför kommunen har ökat med tre procentenheter från förra läsåret. Under de tre senaste åren har fördelningen mellan egen regi, Montessori och extern regi legat på ungefär samma nivå, vilket framgår av tabell 2.

Tabell 2 Antal och andel elever per stadie för läsåren 2023/2024, 2022/2023 och 2021/2022 för egen regi (Vaxholms stads kommunala skolor), Montessoriskolan i Vaxholm och extern regi (fristående och kommunala skolor utanför Vaxholm)

Resultatet inkluderar interkommunala elever som är hemmahörande i annan kommun.

Läsår 2023/2024	Lågstadiet F-6	%-fördelning	Högstadiet 7-9	%-fördelning	Summa	Andel
Egen regi	982	89%	463	81%	1445	86%
Montessori	42	4%	0	0%	42	3%
Extern regi	74	7%	110	19%	184	11%
	1098	100%	573	100%	1671	100%

Läsår 2022/2023	Lågstadiet F-6	%-fördelning	Högstadiet 7-9	%-fördelning	Summa	Andel
Egen regi	1061	89%	485	84%	1546	88%
Montessori	45	4%	0	0%	45	3%
Extern regi	83	7%	91	16%	174	10%
	1189	100%	576	100%	1765	100%

Läsår 2021/2022	Lågstadiet F-6	%-fördelning	Högstadiet 7-9	%-fördelning	Summa	Andel
Egen regi	1049	87%	521	85%	1570	86%
Montessori	74	6%	0	0%	74	4%
Extern regi	84	7%	93	15%	177	10%
	1207	100%	614	100%	1821	100%

Läsår 2023/2024 inledde totalt 191 elever från Vaxholm årskurs 7. Så mycket som 78 procent av eleverna har valt Kronängsskolan, medan 22 procent av eleverna har valt en fristående eller kommunal högstadieskola utanför kommunen. Årets årskull av sjundeklassister är större än de två senaste åren. Av tabell 3 framgår hur fördelningen sett ut tidigare år.

Tabell 3: Antal och andel elever i årskurs 7 för egen regi (Vaxholms stads kommunala skolor) och extern regi (fristående och kommunala skolor utanför Vaxholm) för läsåren 2023/2024, 2022/2023 och 2021/2022.

Resultatet inkluderar enbart elever folkbokförda i Vaxholm.

Läsår 2023/2024	Åk 7	Andel	Läsår 2022/2023	Åk 7	Andel	Läsår 2021/2022	Åk 7	Andel
Egen regi	149	78%	Egen regi	140	85%	Egen regi	133	78%
Extern regi	42	22%	Extern regi	25	15%	Extern regi	37	22%

Av tabell 4 framgår antal och andel elever för de kommunala låg- och mellanstadieskolorna i Vaxholm, fördelat per årskurs läsåret 2023/2024. Resarö skola har den största andelen elever (40 procent), följt av

Söderfjärdsskolan (30 procent). Vaxö skola tar emot flest elever från andra kommuner. Det totala antalet elever i de kommunala skolorna har minskat med 79 elever i jämförelse med läsåret innan.

Tabell 4: Antal och andel elever i årskurs F-6 i Vaxholms stads kommunala skolor läsåret 2023/2024

Resultatet inkluderar interkommunala elever som är hemmahörande i annan kommun.

Läsår 2023/2024	F	1	2	3	4	5	6	Antal	Andel	Varav hemmahörande i annan kommun	+/- antal elever från läsåret 2022/2023
Resarö skola	53	52	57	66	52	51	59	390	40%	0	-30
Rindö skola	13	5	18	15	7	15	6	79	8%	0	-8
Söderfjärdsskolan	35	49	35	34	46	49	49	297	30%	2	-14
Vaxö skola	15	35	21	23	40	43	39	216	22%	40	-27
Totalt	116	141	131	138	145	158	153	982	100%	42	-79

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser ur ett jämställdhetsperspektiv.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, Annika Lönnbäck, 2023-10-20

Kopia på beslutet till:

För åtgärd:

annika.lonnback@vaxholm.se

Annika Lönnbäck, kvalificerad handläggare och utredare,
utbildningsförvaltningen

För kännedom:

Rektorer i Vaxholms stad, rektorer@vaxholm.se

Utbildningsförvaltningen
Lina Tolander
Verksamhetscontroller

Utfall och analys kunskapsresultat årskurs 9 läsår 2022/2023

Förslag till beslut

Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning

Rapporten sammanfattar kunskapsresultat för elever i årskurs 9 i Vaxholms kommunala högstadium läsåret 2022/2023 samt visar trender för betyg i åren 2017/2018–2022/2023. Resultaten har analyserats på skolnivå och därefter huvudmannanivå. De resultat som presenteras i denna rapport är Skolverkets officiella resultat för årskurs 9.

Vaxholms kommunala högstadium har sammanfattningsvis fortsatt goda kunskapsresultat. Resultaten har dock sjunkit jämfört med tidigare år. Utfallet visar att 86,1 procent av alla elever i årskurs 9 i Vaxholms stad har godkända betyg (minst E) i alla ämnen. Det är en lägre andel än förra läsåret (92,3 procent). Fler pojkar (87,5 procent) än flickor (84,6 procent) har godkända betyg alla ämnen. Det är en avvikelse både från trenden i riket och länet där flickorna har högre utfall än pojkarna, men har sett ut så i Vaxholm senaste tre läsåren. Både pojkarnas och flickornas utfall har sjunkit sedan föregående läsår.

Det genomsnittliga meritvärdet för läsåret 2022/2023 är 250 poäng vilket är minskning från förra årets resultat på 266,7. Flickornas meritvärde är lägre (256,3) än föregående läsår (272,7 poäng), likaså är pojkarnas meritvärde lägre (244,1) än föregående läsår (260,5 poäng).

92,5 procent av eleverna är behöriga till yrkesprogram. Flickornas utfall är 91,2 procent och går inte att jämföra med föregående läsår då utfall saknades pga. sekretess hos Skolverket eftersom uppgiften baserades på färre än 10 elever. Pojkarnas utfall är 93,8 procent vilket är lägre än föregående läsår på ~100 procent. "100 %" används som utfall om 1-4 elever ej är behöriga.

Att Vaxholms årskurs 9 fortsatt har goda kunskapsresultat bedöms bland annat bero på skolans stabila organisation och hög behörighet bland lärarna. De lägre resultaten härleds framförallt till problematisk skolfrånvaro och psykisk ohälsa. För att förbättra resultaten framöver prioriteras arbetet med tillgänglig lärmiljö.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn. Utbildningsförvaltningens prioriteringar framåt bedöms förbättra barns möjligheter till utveckling.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser/effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, 2022-10-24, Lina Tolander
Utfall och analys kunskapsresultat årskurs 9 läsår 2022/2023

Kopia på beslutet till:

För kännedom: Skolchef Myrna Selenius; myrna.selenius@vaxholm.se
Rektor Åsa Häger; asa.hager@vaxholm.se

VAXHOLMS
STAD

Utfall och analys kunskapsresultat årskurs 9 läsår 2022/2023

Lina Tolander
2023-10-04

Innehåll

Sammanfattning	3
Bakgrund	4
Syfte	4
Resultat årskurs 9.....	4
Godkända betyg (A-E) i alla ämnen.....	5
Genomsnittligt meritvärde	6
Behörighet till gymnasieskolan	7
Slutbetyg per ämne och kön	9
Analys.....	10
Hur blev det?.....	10
Vad beror resultat på?	12
Prioriteringar läsår 2023/2024.....	14
Sammanfattande reflektion.....	15

Sammanfattning

Rapporten sammanfattar kunskapsresultat för elever i årskurs 9 i Vaxholms kommunala högstadium (Kronängsskolan) läsåret 2022/2023 samt visar trender för betyg i åren 2017/2018–2022/2023.

Rapporten innehåller också skolledningens och huvudmannens analys av resultaten.

De resultat som presenteras i denna rapport är Skolverkets officiella resultat för årskurs 9. Analysarbetet utgör en viktig del av utbildningsförvaltningens systematiska kvalitetsarbete (SKA). Analyser ger en möjlighet till djupare förståelse för orsaker bakom eventuella avvikelser i kunskapsutvecklingen i förhållande till de nationella kunskapsmålen och/eller framgångsrika resultat för att dra lärdom av dem i undervisningen.

På huvudmannanivå har betygsresultaten analyserats utifrån förvaltningens basmodell enligt nedan. På skolnivå genomförs fördjupade analyser utifrån egna behov och förutsättningar. Huvudmannen har tagit del av analysen på skolnivå inför den övergripande analysen.

Vaxholms kommunala högstadium har sammanfattningsvis fortsatt goda kunskapsresultat. Resultaten har dock sjunkit jämfört med tidigare år.

Utfallet visar att 86,1 procent av alla elever i årskurs 9 i Vaxholms stad har godkända betyg (minst E) i alla ämnen. Det är en lägre andel än förra läsåret (92,3 procent). Fler pojkar (87,5 procent) än flickor (84,6 procent) har godkända betyg alla ämnen. Det är en avvikelse både från trenden i riket och länet där flickorna har högre utfall än pojkarna, men har sett ut så i Vaxholm senaste tre läsåren. Både pojkarnas och flickornas utfall har sjunkit sedan föregående läsåret.

Det genomsnittliga meritvärdet för läsåret 2022/2023 är 250 poäng vilket är minskning från förra årets resultat på 266,7. Flickornas meritvärde är lägre (256,3) än föregående läsåret (272,7 poäng), likaså är pojkarnas meritvärde lägre (244,1) än föregående läsåret (260,5 poäng).

92,5 procent av eleverna är behöriga till yrkesprogram. Flickornas utfall är 91,2 procent och går inte att jämföra med föregående läsår då utfall saknades pga. sekretess hos Skolverket eftersom uppgiften baserades på färre än 10 elever. Pojkarnas utfall är 93,8 procent vilket är lägre än föregående läsår på ~100 procent. "~100 %" används som utfall om 1-4 elever ej är behöriga.

Att Vaxholms årskurs 9 fortsatt har goda kunskapsresultat bedöms bland annat bero på skolans stabila organisation och hög behörighet bland lärarna. De lägre resultaten härleds framförallt till problematisk skolfrånvaro och psykisk ohälsa. För att förbättra resultaten framöver prioriteras arbetet med tillgänglig lärmiljö.

Bakgrund

Utbildningsförvaltningen följer upp och sammanställer betygsresultat för årskurs 6 och 9. Statistiksammanställningen innehåller Skolverkets officiella resultat för årskurs 9. Utfall och analys för årskurs 6 presenteras för barn- och utbildningsnämnden i december då utfallen redovisas på Skolverkets webbplats den 25 oktober.

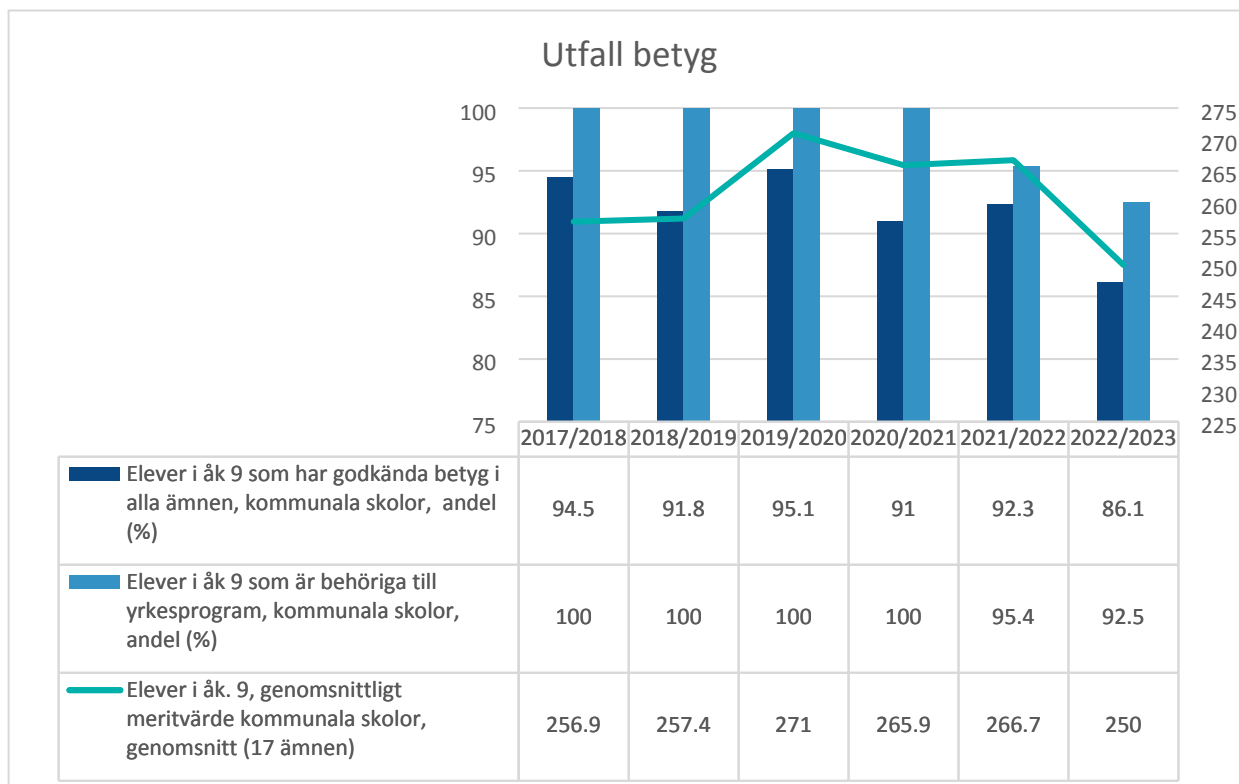
Sammanställningen ligger också till grund för bedömning av barn- och utbildningsnämndens måluppfyllelse och analys av denna. Analysen sker i två steg, först görs en lokal analys på skolan under rektors ledning. Därefter gör huvudman en analys och rapport till nämnden. I båda analyserna identifieras utvecklingsområden och vilka insatser som ska prioriteras, på varje skola och på övergripande nivå, för att utveckla utbildningen och öka måluppfyllelsen.

Syfte

Analysarbetet en viktig del för att djupare förstå orsaker bakom eventuella avvikelser i kunskapsutvecklingen i förhållande till de nationella kunskapsmålen och/eller framgångsrika resultat för att dra lärdom av dem i undervisningen.

Resultat årskurs 9

Totalt blev 187 elever (91 flickor och 96 pojkar) betygsatta i årskurs 9 läsåret 2022/2023. Eleverna i Vaxholms kommunala högstadium visar goda resultat, dock lägre än tidigare år. 86,1 procent av eleverna i årskurs 9 hade godkänt i alla ämnen. 92,5 procent av alla elever blev behöriga till yrkesprogram. Det genomsnittliga meritvärdet för läsåret 2022/2023 är 250 poäng, en minskning från tidigare års resultat.

Observera att om antalet EJ behöriga till yrkesprogram är 1-4 elever så visas andelen behöriga som ~100. Detta är fallet för Vaxholm tidigare läsår. Utdrag från Vaxholms egna system visar utfallen 2021/2022: 95,4, 2020/2021: 98,1, 2019/2020: 97,8, 2018/2019: 97,8, 2017/2018: 95.

Godkända betyg (A-E) i alla ämnen

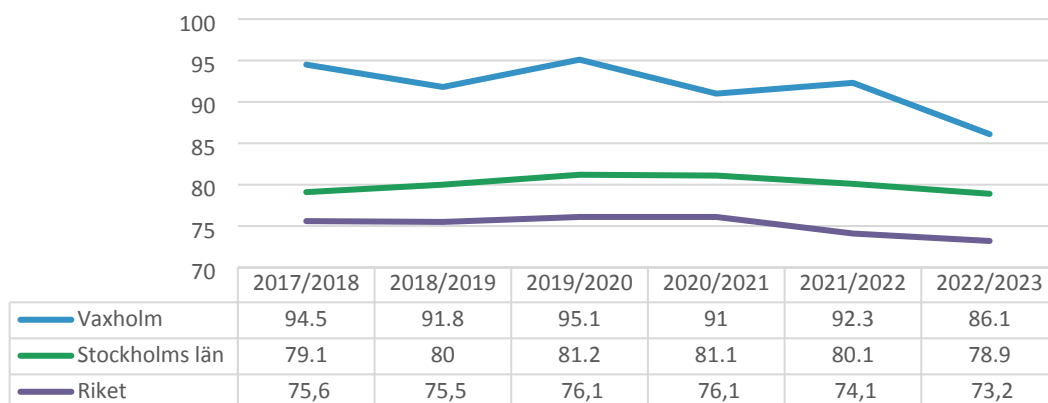
Betygsskalan har sex steg genom beteckningarna A, B, C, D, E och F där A-E står för godkända resultat och F står för ej godkänt resultat. Betyget ska uttrycka i vilken mån en elev har uppnått de kunskapskrav som finns för varje ämne och kurs.

Utfallet visar att 86,1 procent av alla elever i årskurs 9 i Vaxholms stad har godkända betyg (minst E) i alla ämnen. Det är en lägre andel än förra läsåret (92,3 procent). Andel elever med minst godkänt i alla ämnen har minskat något även i Stockholms län och i riket.

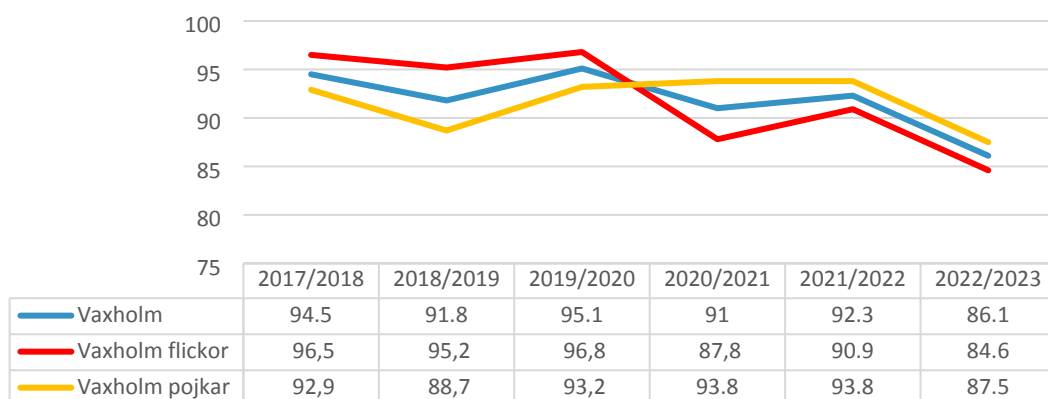
Fler pojkar (87,5 procent) än flickor (84,6 procent) har godkända betyg alla ämnen. Andelen pojkar med minst godkänt i alla ämnen var högre än andelen flickor även förra läsåret. Det är en dock avvikelse från trenden både i riket och länet där flickorna har högre utfall än pojkarna. Både pojkarnas och flickornas utfall i Vaxholms stad har minskat från föregående läsår.

Andel elever med godkända betyg i alla ämnen - Totalt

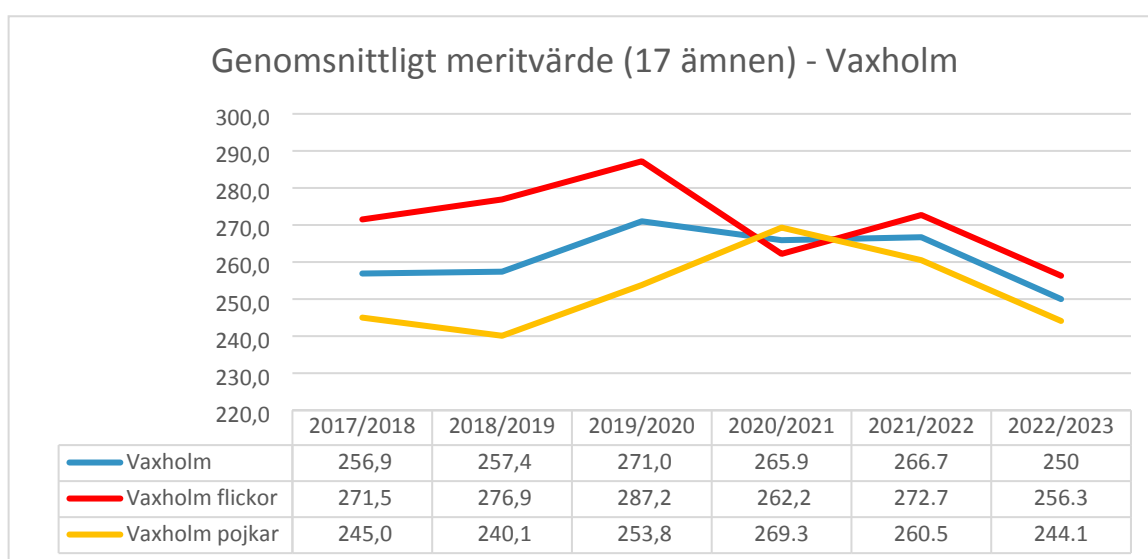
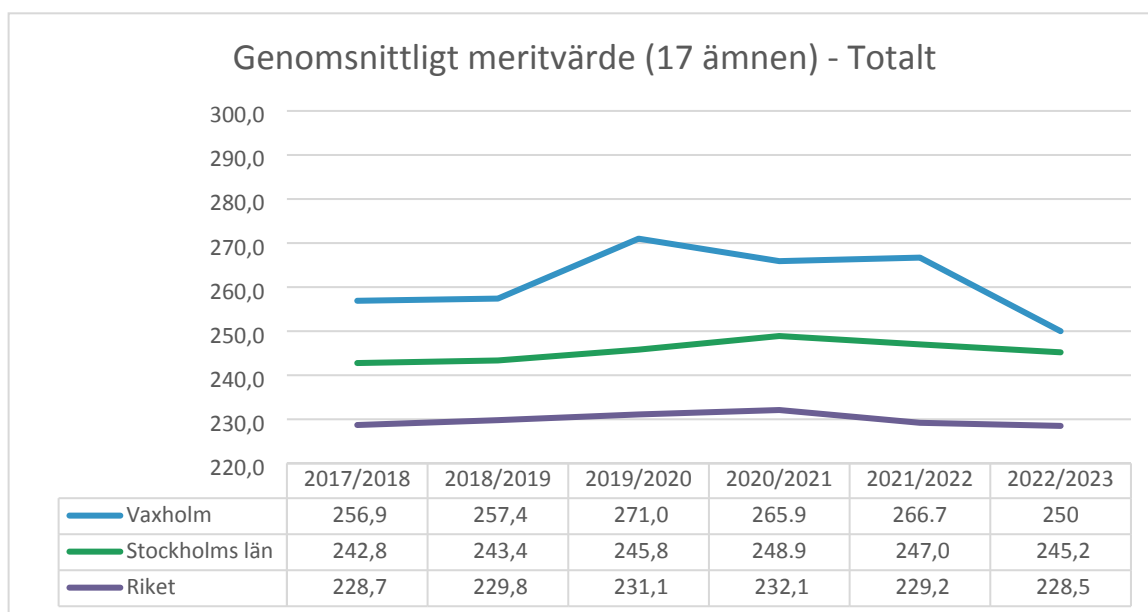
Andel elever med godkända betyg i alla ämnen - Vaxholm

Genomsnittligt meritvärde

Vid ansökan till gymnasieskolan används de sexton bästa betygen i elevens slutbetyg från grundskolan för att räkna ut ett meritvärde (maxvärde 320 poäng). Utöver dessa betyg så tillkommer det ett sjuttonde betyg i moderna språk som får räknas med och det maximala meritvärdet blir då 340 poäng. Elevens betyg omvandlas till betygsvärdena (E=10, D=12,5, C=15, B=17,5 och A=20) och de bästa sexton eller med moderna språk sjutton ämnen summeras. Lägsta möjliga värde är 0, dvs. ej godkänt betyg F, underlag saknas (-) eller anpassad studiegång i alla ämnen.

Det genomsnittliga meritvärdet för läsåret 2022/2023 är 250 poäng vilket är en minskning från förra årets resultat på 266,7 poäng. Flickornas meritvärde är lägre (256,3) än föregående läsår (272,7 poäng), likaså är pojkarnas meritvärde lägre (244,1) än föregående läsår (260,5 poäng). Meritvärde har sjunkit även i Stockholms län och i riket jämfört med föregående år. Vaxholm stads meritvärde ligger liksom tidigare högre än snittet både i Stockholms län och riket.

Behörighet till gymnasieskolan

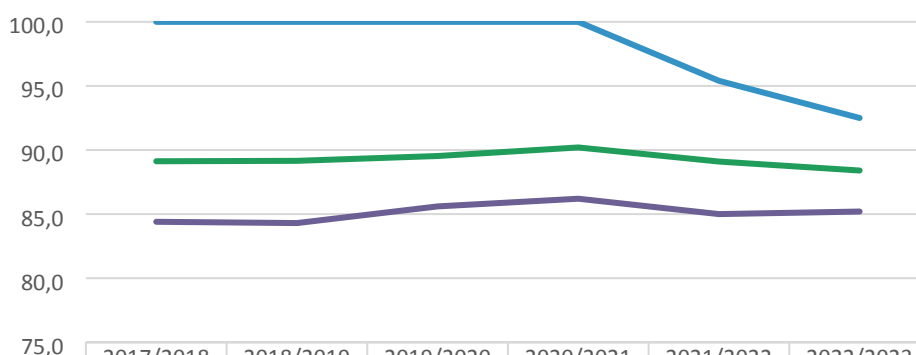
För att komma in på ett nationellt program oavsett om det är ett yrkesprogram eller ett högskoleförberedande program måste eleven ha godkänt i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik. För yrkesprogrammen krävs dessutom godkända betyg i ytterligare fem ämnen, totalt åtta. För de högskoleförberedande programmen krävs godkända betyg i nio ämnen till, sammanlagt tolv. För ekonomi-, humanistiska- och samhällsvetenskapsprogrammet ska fyra av de nio övriga godkända ämnena vara geografi, historia, samhällskunskap och religionskunskap. För naturvetenskaps- och teknikprogrammet ska tre av de nio övriga godkända ämnena vara biologi, fysik och kemi. För estetiska programmet är de nio ämnena valfria. Det finns också fem

introduktionsprogram för de elever som inte är behöriga till något nationellt program.

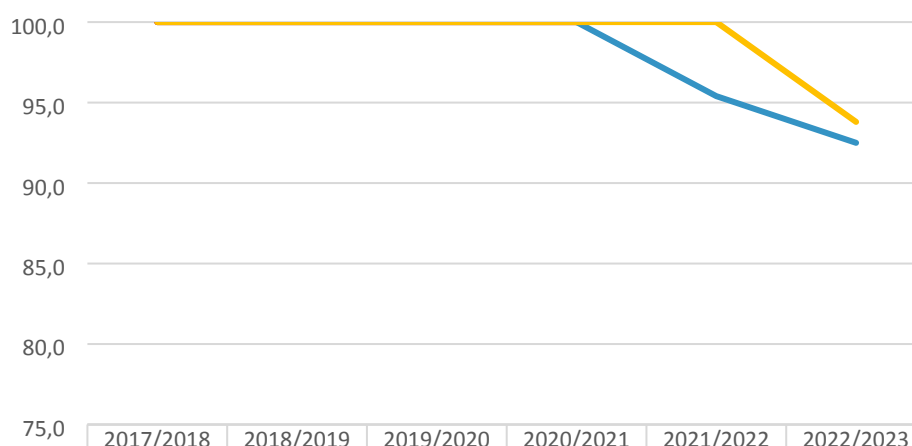
92,5 procent av eleverna är behöriga till yrkesprogram. Flickornas utfall är 91,2 procent och går inte att jämföra med föregående läsår då utfall saknades pga. sekretess hos Skolverket eftersom uppgiften baserades på färre än 10 elever. Pojkarnas utfall är 93,8 procent vilket är lägre än föregående läsår på ~100 procent. ”~100 %” används som utfall om 1-4 elever ej är behöriga.

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram - Totalt

Vaxholm	100,0	100	100	100	95,4	92,5
Stockholms län	89,1	89,2	89,5	90,2	89,1	88,4
Riket	84,4	84,3	85,6	86,2	85,0	85,2

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram - Vaxholm

Vaxholm	100,0	100	100	100	95,4	92,5
Vaxholm flickor	100,0	100	100	100		91,2
Vaxholm pojkar	100,0	100	100	100	100	93,8

Slutbetyg per ämne och kön

Den genomsnittliga betygs-poängen i respektive ämne visar elevernas genomsnittliga betyg omräknat till poäng. Den genomsnittliga betygs-poängen beräknas för elever som fått betyg A-F. Betygssteg F ger 0 poäng, E ger 10 poäng, D ger 12.5, C ger 15, B ger 17.5 och A ger 20 poäng. Den högsta möjliga betygs-poängen är 20 poäng och den lägsta är 0 poäng i respektive ämne

Betygs-poängen samt andelen elever med betyget A-E i respektive ämne redovisas nedan. Flickorna har ett högre snitt än pojkarna totalt. Avvikelsen är störst i bild, svenska, och hem- och konsumentkunskap. I teknik är snittet detsamma för pojkar och flickor. Enbart i matematik och idrott- och hälsa har pojkarna högre betygs-poäng än flickorna, liksom föregående år. I idrott- och hälsa har skillnaden mellan pojkars och flickors betygs-poäng ökat något, från 0,2 poäng föregående läsår till 0,9 poäng 2022/2023. En högre andel av pojkarna än flickorna är godkända i respektive ämne. Detta innebär att pojkarna i högre utsträckning än flickorna blir godkända, men av de som blir godkända har flickorna högre betyg.

Ämne	Totalt betygs-poäng	Totalt andel med A-E (%)	Flickor betygs-poäng	Flickor andel med A-E (%)	Pojkar betygs-poäng	Pojkar andel med A-E (%)
Bild	16,6	98,9	17,8	97,8	15,5	100
Engelska	16,2	96,8	16,5	95,6	15,8	97,9
Hem och konsumentkunskap	14,4	93,3	15,4	89,9	13,6	96,7
Idrott och hälsa	16,5	95,7	16,0	93,3	16,9	97,9
Matematik	13,5	94,7	13,2	92,3	13,8	96,9
Moderna språk, språkval	15,2	93,8	16,0	92,5	14,4	95,0
Modersmål	..	..	..	..	..	..
Musik	16,0	95,7	16,5	93,4	15,5	97,9
Biologi	13,7	95,1	14,1	92,1	13,3	97,9
Fysik	14,2	95,1	14,4	92,1	14,0	97,9
Kemi	13,7	95,1	14,0	92,1	13,5	97,9
Geografi	15,4	96,2	15,7	94,4	15,2	97,9
Historia	15,8	95,7	16,3	94,4	15,3	96,9
Religionskunskap	15,2	94,1	15,8	92,1	14,6	95,8
Samhällskunskap	15,5	95,7	16,3	94,4	14,8	96,9
Slöjd	16,4	98,9	17,0	97,8	15,9	100
Svenska	14,8	97,1	15,7	96,4	13,8	97,7
Svenska som andraspråk	9,3	80,0	..	..	..	..
Teknik	14,4	95,7	14,4	93,3	14,4	97,9

Om resultatuppgiften baseras på färre än 10 elever, dubbelprickas den. Då visas två prickar (..) istället för utfall.

Analys

Förutsättningar

Under läsåret 2022 - 2023 hade Kronängsskolan 488 elever i åk 7 - 9. Antalet elever var fördelade enligt följande:

Åk 7: 154 elever fördelat på sex klasser

Åk 8: 155 elever fördelat på sex klasser

Åk 9: 179 elever fördelat på sju klasser

Klasserna i åk 9 hade ett elevantal mellan 23 och 29 elever där medelvärdet är 25,6 elever per klass. Könsfördelningen var 88 flickor (49 %) och 91 pojkar (51 %).

Andelen elever med utländsk bakgrund har ökat över tid och ligger de två senaste åren på drygt 11 %. Samtidigt fortsätter antalet elever per lärare att sjunka sakta från 14,8 elever per lärare till 14,1 läsåret 22/23, vilket har varit en medveten satsning från skolledningen. Det ger bättre förutsättningar att möta utmaningar som en ökad psykisk ohälsa och ett större antal elever som har bristande kunskaper i svenska språket.

Andelen lärare med pedagogiska högskoleexamen på hela skolan har ökat de senaste åren och till läsåret 22/23 ökade det med drygt 3 procentenheter, till 89,6 %, samtidigt som antalet lärare minskade något och visar att arbetet med att öka behörigheten har gett resultat. I flera ämnen har skolan 100% behöriga lärare. Det är framförallt i ämnen som NO, teknik och matematik som skolan ser en utmaning när det gäller behörigheten. Det är ett område som skolan fortsätter att arbeta med och några lärare studerar för närvarande för att öka sin behörighet, vilket förväntas att ge resultat i ovan nämnda ämnen.

Under läsåret såg lokaltillgången god ut. För andra året i rad användes vKlass för att dokumentera elevernas kunskaper.

Kronängsskolan har en stabil organisation och ett välfungerande systematiskt kvalitetsarbete. Under läsåret har utbildningsförvaltningen genomfört en omorganisation och under en period haft flera vakanta tjänster. Förvaltningen bedömer dock att detta inte har påverkat Kronängsskolans organisation eller eleverna.

Hur blev det?

Skolans rapporter

Ämnesbetyg

Andelen elever som inte fick godkänt betyg i ett visst ämne är någorlunda lika i alla ämnen och ligger på 3-5 % och i många fall är det samma elever som har ett icke godkänt betyg i flera ämnen. Några ämnen sticker ut och det är hem- och konsumentkunskap, matematik, moderna språk och religionskunskap där har mer än 5 % icke godkända betyg. Tittar man på förändringar över tid kan

man se att resultaten sjunker i alla ämnen förutom språk (svenska och engelska) där de ligger relativt lika från år till år. Även samhällsorienterade ämnen har legat stilla de senaste åren men sjunkit läsåret 2022/2023.

Skillnad över tid

Meritvärdet har sjunkit med ungefär 6 % från att legat på ungefär samma nivå de två tidigare läsåren. Minskningen gäller oavsett om räknar på 16 eller 17 skolämnena. Tittar man på andelen elever som har godkänt betyg i alla ämnen är minskningen lika stor. Det är naturligtvis inte tillfredsställande att endast 86 % av eleverna är godkända i alla ämnen och skolan har ett stort arbete framför oss att öka den andelen, även om Vaxholm ligger över riksnittet för kommunala skolor som är 79 %. Däremot visar statistiken över andelen som blir behöriga till ett yrkesprogram (minst åtta ämnen) att den andelen inte minskat lika mycket (som andelen med godkända betyg i alla ämnen) vilket tyder på att arbetet med de som har störst stödbehov har gett god effekt, om än inte tillfredsställande. Kronängsskolans elevhälsoteam tillsammans med ämneslärare och skolläsningsarbetare arbetar hårt med att lyfta dessa elever så att de kommer vidare till gymnasiet.

Skillnad pojkar/flickor

Varje elev är unik och skolans uppdrag är att i första hand bemöta alla elever utifrån deras personlighet och förutsättningar, inte kön. Trots det kan man se skillnader mellan könen när det gäller betygen. Det syns i vår statistik och det syns i även nationell statistik. När det gäller andelen som uppnått kunskapskraven i alla ämnen kan vi se att den sjunkit för båda könen de tre senaste åren men skillnaden mellan könen har minskat under samma tid. Läsåret 20/21 var skillnaden 6 procentenheter till pojkars fördel men läsåret efter är den halverad, till 2,9 procentenheter. Det implicerar att arbetet med att stötta flickor som har få betyg, ofta kopplat till psykisk ohälsa eller problematisk frånvaro, också har haft god effekt.

För meritvärde är situationen omvänd och på riksnivå brukar skillnaden vara ungefär 20-25 meritpoäng till flickornas fördel. Från att ha varit till Kronängsskolans pojkars fördel läsåret 20/21 med ett meritvärde på 7 poäng högre än flickornas, så har det läsåret efter slagit över till flickornas fördel. Dock är skillnaden inte lika stor som i riket utan det är endast 12 poängs skillnad, dvs ungefär hälften av riksnittet. Det betyder att Kronängsskolan lyckas i högre grad än riket i stort att utjämna skillnader mellan könen.

Huvudmannens rapportering

Utbildningsförvaltningen har under avsnittet "Resultat" presenterat hur utfallet blev för årskurs 9 läsåret 2022/2023, efter Skolverkets officiella statistik. Vidare har förvaltningen granskat detaljer i resultatet med siffror från vårt eget system, vKlass, där skolan rapporterar betygen.

Av de eleverna som får minst E, så har en majoritet de högre betygen, A-C. Detta är genomgående, med variationer, för samtliga ämnen utom svenska som andraspråk. I svenska till exempel, har 67 %

av eleverna som uppnått minst E fått slutbetyget A-C, och i engelska har 85 % av eleverna som uppnått minst E fått slutbetyget A-C. I matematik är spridningen mellan betygen jämnare och 51% av eleverna som uppnått minst E har fått betygen A-C.

Slutbetygen har även jämförts med resultaten på nationella proven. Där utläses att majoriteten av eleverna har fått samma slutbetyg som resultat på nationella prov, och ca 25% har fått högre slutbetyg än resultatet på nationella prov. Endast 8% har fått ett lägre slutbetyg än sitt resultat på nationella prov. Detta mönster är vanligt för kommunala grundskolor i Sverige och tyder på att våra lärare ger en likvärdig betygssättning.

Vad beror resultat på?

Skolans analys

Många av skolans grundpelare stod kvar under läsåret vilket skapar kontinuitet för skolans elever och lärare. För att tydliggöra för eleverna syftet med undervisningen så används BAS-undervisning som ett av lärarnas viktigaste verktyg. Från verksamhetsplanen finns målet om tillgänglighet som en röd tråd och lärlagen arbetade med att tydliggöra hur undervisningen skulle bli mer tillgänglig för alla, till exempel genom en varierad undervisning.

Elevhälsoteamet blev komplett med rekryteringen av en ny skolpsykolog och en ny kurator. Elevhälsoarbetet bestod av förebyggande och åtgärdande insatser kopplat till psykisk ohälsa och problematisk skolfrånvaro. Minskningen av meritvärdet kan till stor del kan härröras till dessa två faktorer. Skolan har satsat på att elevhälsan ska genomsyra hela verksamheten bland annat genom utbildningsinsatser och klasskonferenser. De syftar till att öka samarbetet mellan lärare och elevhälsoteamet och skapa en gemensam plattform där skolans olika professioner bidrar inom respektive expertområde.

Skolan har arbetat med Motivationslyftet som strukturerat och forskningsbaserat tränar barn och ungdomars självledarskap, hälsa och ansvarstagande för skolarbete. Motivationslyftets metodik utgår från den svenska läroplanens övergripande mål, barnkonventionen och FN:s globala hållbarhetsmål.

Tjänstefördelning och schemaläggning har följt samma principer som tidigare år och syftar till att skapa kontinuitet och stabilitet för eleverna genom att man till exempel inte ska behöva byta lärare i ett ämne om det inte är nödvändigt för att en lärare slutar. Organisationen som tydliggörs i tjänstefördelningen ger också den effekt att det är en grupp lärare som har stark påverkan på resultatet eftersom det är de som arbetar med åk 9. Den gruppen skiftar från år till år.

Personalomsättningen var låg inför läsåret vilket bidrar till stabilitet och trygghet för både elever och personal. När lärarna har bra förutsättningar ger det goda effekter i undervisningen och i förlängningen även betygen. Lärarbyten, även om de varit få, påverkar kontinuiteten i undervisningen då ett byte innebär en tillväjningsfas för eleverna vilket kan ha viss påverkan på

betygen. Skolledningens arbete påverkades av sjukskrivningar vilket medförde hårda prioriteringar för att hantera arbetssituationen.

Arbetet med Lgr 22 fortsatte i ämnesgrupperna och det pågick många samtal kring bedömning och hur man ska kommunicera det till eleverna. Lgr 22 ger läraren en möjlighet att ha en mer holistisk hållning vid bedömning och gjorde att fokus från lärarhåll skiftade något från bedömning till lärande. På sikt kommer det att leda till en mer hållbar situation för eleverna och en bättre psykisk hälsa, då skolstressen förhoppningsvis kommer att minska.

Utifrån lärarnas perspektiv så framhålls den ökade behörigheten bland lärarna som en faktor som kan ha bidragit till sjunkande meritvärde. Man menar att bedömningar av en behörig lärare leder till mer rättvisa betyg och minskar tendensen till glädjebetyg.

Även lärarna framför att psykisk ohälsa, problematisk skolfrånvaro och ökat behov av särskilt stöd i denna årgång av elever har visat sig i sjunkande meritvärde. Elever som kämpar med svåra saker har inte samma kraft och energi att fokusera på ämnesstudierna och då får inte lärarnas undervisning samma genomslagskraft. Elever som är i skolan och mår bra får i regel högre betyg än de som inte mår bra eller är i skolan.

Huvudmannens analys

Resultaten för Vaxholms stad varierar över tid men håller höga nivåer. Eftersom Vaxholms stad är en liten kommun med få elever i årskurs 9, får enstaka elevers avvikelser genomslag i statistiken. Årets resultat bedöms bero på flera orsaker. I skolledningens analys härleds de lägre resultaten till framförallt problematisk skolfrånvaro och psykisk ohälsa.

Utbildningsförvaltningen känner igen sig i och står bakom skolans analys. Årskurs 9 läsåret 2022/2023 var en årskull där fler elever upplevde svårigheter i skolan och hade behov av mer stöd. Detta visade sig i betygen redan i årskurs 6 för denna årskull, som då 2019/2020 hade ett genomsnittligt meritvärde på 245 poäng och andel elever med minst E i alla ämnen var 86,2 procent. Det var en avvikelse redan då jämfört med tidigare och senare år, och dessvärre lyckades inte resultat öka särskilt under högstadiet. Meritvärdet ökade dock med 5 poäng.

Att beakta är också att denna årskull gick i årskurs 6 och 7 under Coronapandemins svåraste år vilket kan ha gett eleverna sämre förutsättningar inför och i början av högstadiet. Under pandemin var sjukfrånvaron bland personal högre vilket ledde till fler vikarier och minskad kontinuitet. Även elever var i högre utsträckning sjuka och behövde stanna hemma vid symptom vilket kan ha gett en högre frånvaro än det annars hade varit.

Förvaltningen bedömer liksom skolan att problematisk skolfrånvaro, som ofta bland annat beror på psykisk ohälsa, är orsaker till det lägre utfallet. Forskning visar att skolnärvaro har ett starkt samband med prestation i skolan, och psykisk hälsa.

Flickorna har ett högre snitt än pojkarna totalt. Pojkarna har dock högre andel med godkänt i respektive ämne, än flickorna. Detta innebär att pojkarna i något högre utsträckning än flickorna blir godkända, men av de som blir godkända har flickorna högre betyg. I Sverige idag presenterar flickor

som grupp bättre i skolan än pojkar och flickor känner oftare högre krav på sig i skolan (Jämställdhetsmyndigheten). Det är rimligt att anta att flickor även i Vaxholm känner högre krav på sig, med bakgrund av resultatet.

Prioriteringar läsår 2023/2024

Skolans prioriteringar för att förbättra resultaten

Skolan fortsätter arbetet med tillgänglig lärmiljö. Det innebär bland annat varierad undervisning, olika examinationsformer, optimering av extra anpassningar och särskilt stöd, att involvera elevrådet i utformningen av den fysiska miljön samt trygghetsarbete.

Skolan optimerar den lagstadgade studietiden och schemalägger ämneslärare som blir tillgängliga för eleverna. Det finns tre pass per vecka med olika ämnesinriktning, vilket är en förbättring i jämförelse med förra läsåret.

Skolan stärker samarbetet mellan elevhälsoteam och lärare genom att införa en modifierad variant av elevhälsomöten som ett sista steg 3 i en optimeringsprocess som pågått de två senaste läsåren.

Skolan inför totalt mobilförbud för elever i åk 7 för att efter en tid utvärdera och få underlag för ett beslut om totalt mobilförbud även i andra årskurser. Syftet är att öka studiero och trygghet. Skolan provar att använda rastskåp med lekmaterial till åk 7 som de ska ha eget ansvar över.

Skolan stänger alla dörrar på plan 2 och 3 med larm och försegling så att alla elever går in i genom huvudentrén. Syftet är att det ska bidra till ökad trygghet och en mer påtaglig "vi-känsla".

Dokumentationen av elevernas kunskaper "Hittills uppnådda mål" i vKlass optimeras för att samspela bättre med utvecklingssamtalen, samtidigt som föräldrarna får information i ett tidigare skede om kunskapsutvecklingen. Samtidigt införs en rutin där skolledningen närmare granskar indikationer i "Hittills uppnådda mål" kring elever som har F-varning eller hög frånvaro.

Skolan fortsätter att använda Dugga som ett viktigt verktyg för lärare att bedöma elevernas kunskaper. I takt med att AI utvecklas kommer skolarbete som sker inom skolan under skoldagen att få en större betydelse. Det kommer att förhoppningsvis att leda till mer rättvisa betyg och mindre skolstress då eleverna vet att de kan använda mer av sin fritid till andra aktiviteter.

Lärarna träffas kontinuerligt i sina ämnesgrupper för att arbeta med samplanering och sambedomning. Från skolledningen finns ambitionen att stötta lärarna i detta genom att vid läsårets slut ge ett tydligt uppdrag att reflektera över sin egen undervisningspraktik kopplat till tillgänglighet för att ge eleverna ökade möjligheter att utvecklas till högre kunskapsnivåer.

Skolan fortsätter arbetet för att öka delaktigheten hos eleverna, exempelvis genom Erasmus och elevrådet. Det finns även andra klubbar som träffas.

Huvudmannens prioriteringar

Ett av förvaltningens och verksamheternas gemensamma mål detta läsår är tillgänglig lärmiljö. Man

vill bibehålla resultat på höga nivåer, men målet är högre resultat med ambitionen att alla ska nå minst betyg E. Förvaltningen tillsammans med skolorna ser över hur man bättre kan stötta de elever som behöver mer stöd genom att göra lärmiljön mer tillgänglig. Arbetet med tillgänglig lärmiljö syftar också till att främja närvaron.

Psykisk hälsa är ett annat prioriterat område där en rad olika främjande, förebyggande och åtgärdande insatser som pågår för att öka den psykiska hälsan och minska den psykiska ohälsan bland elever. Insatser pågår även för personal, bland annat har samtlig personal tagit del av föreläsning på temat psykisk ohälsa. Även detta område syftar också till att främja närvaro i skolan.

Det är extra viktigt att fånga upp elever med problematisk skolfrånvaro. Flera åtgärder vidtas för dessa elever och insatser erbjuds, men det är ett komplext område där problematisk skolfrånvaro ofta beror på flera orsaker. Även om det är skolplikt är själva stödet som förvaltningen och skola kan erbjuda frivilligt att ta emot. Det skolan alltid kan påverka är lärmiljön, därav fortsätter arbetet med tillgänglig lärmiljö. Förvaltningen ser dock, tillsammans med rektorer, över processen för hantering av problematisk skolfrånvaro. Där har man utöver egna utvärderingar tagit emot rekommendationer från extern jurist samt en fått föreläsning med konkreta tips från expert på området. Arbetet med att förbättra processen pågår under hösten. Det gemensamma målet i processen är att en elev med problematisk skolfrånvaro åter ska delta i undervisningen. Översynen av processen syftar till en enklare och mer effektiv hantering.

Sammanfattande reflektion

Vaxholms stad har fortsatt betygsutfall som ligger över genomsnittet i riket och Stockholms län. För att förbättra resultaten är ett långsiktigt arbete med tillgänglig lärmiljö av stor vikt. Däri prioriteras hantering av problematisk skolfrånvaro och satsningar på den psykiska hälsan vilket förväntas ge resultat, på sikt. Utmaningar med frånvaro och ohälsa är svåra och det kan ta tid innan framsteg inom dessa blir synliga i faktiska betygsresultat. Därför måste skola och huvudman våga hålla i de satsningar som görs, med regelbundna utvärderingar. Tillgänglig lärmiljö är ett mål som kan pågå under flera år. Det är främst inom huvuduppdraget, utbildning och undervisning, möjlighet att påverka finns.

Utbildningsförvaltningen
Monica Lalander
Enhetschef samverkan och stöd

Uppräkning av programpriser och strukturtillägg 2024

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen besluta

- Att fastslå bifogad prislista för gymnasieskolan 2024 baserad på en uppräkning om 3,4 procent
- Att fastslå bifogat förslag till uppräkning av strukturtillägget om 3,4 procent

Sammanfattning

I enlighet med nuvarande samverkansavtal ska avtalsparterna årligen besluta om eventuell justering av programpriserna. Storsthlm tar fram underlag enligt fastställd beräkningsmodell och därtill görs en politisk bedömning. Storsthlms styrelse föreslår att både programpriserna för nationella program och strukturtillägget räknas upp med 3,4 procent inför 2024.

Storsthlms styrelse beslutade den 14 september 2023 att rekommendera samverkansområdets kommuner följande:

- Att fastslå bifogad prislista för gymnasieskolan 2024 baserad på en uppräkning om 3,4 procent
- Att fastslå bifogat förslag till uppräkning av strukturtillägget om 3,4 procent

Den samlade bedömningen gör att Barn-och utbildningsnämnden står bakom Storsthlms rekommendationer.

Bakgrund

Barn- och utbildningsnämnden antog den 7 mars 2011 ett samverkansavtal om gemensam gymnasierregion. Syftet med avtalet är att Vaxholms stads gymnasieelever fritt ska kunna välja gymnasieskola i regionen samt öka likvärdighet och måluppfyllelse. Nämnden beslutade även att tillämpa länsprislistan för program i gymnasieskolan. Denna länsprislista räknas upp varje år.

Ärendebeskrivning

I enlighet med nuvarande samverkansavtal ska avtalsparterna årligen besluta om eventuell justering av programpriserna. Storsthlm tar fram underlag enligt fastställd beräkningsmodell och därtill görs en

politisk bedömning. Storsthlm styrelse föreslår att både programpriserna för nationella program och strukturtillägget räknas upp med 3,4 procent inför 2024.

Uppräkning programpriser

Samtliga index från SCB som ingår i beräkningsmodellen: lärarlöner, övriga kommunala löner inom gymnasieskolan, lokaler, KPIF och livsmedel ger en vägd kostnadsökning på gymnasieskolan mellan 2022 och 2023 på 4,45 procent. Kostnadsutvecklingen för strukturtillägget beaktas också i samband med uppräkningsprogrampriserna. Efter samråd med kommunledningarna har Storsthlm styrelse beslutat att rekommendera samverkansrådets kommuner att anta föreslagen prislista som baseras på en genomsnittlig ökning om 3,4 procent med hänsyn taget till kommunernas ekonomiska förutsättningar.

Uppräkning av strukturtillägg 2024

Även strukturtillägget ingår i uppräkningsprogrampriserna för 2024. Strukturtillägget följer uppräkningsprogrampriserna för prislistan och föreslås också räknas upp med 3,4 procent.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Förslaget påverkar alla ungdomar 16–20 år som ska söka till gymnasiet. Förslagets bedöms vara till barnets bästa då samverkansavtalet, som samtliga kommuner i Stockholms län samt Håbo kommun har antagit, ger ungdomarna en ökad möjlighet till programval inom gymnasieskolans utbud. Beslutet bedöms vara i enlighet med barnets bästa.

Jämställdhetsperspektivet

Förslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser eller effekter ur ett jämställdhetsperspektiv

Finansiering

Finansiering bedöms rymma inom ramen för 2024

Bedömning

Storsthlm uppräkningsprogrampriser med 3,4 procent samt uppräkningsprogrampriserna för strukturtillägget med 3,4 procent bedöms rymma inom budgetram 2024.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, 2023-10-18, Monica Lalander

Förslag till uppräkningsprogrampriser och strukturtillägg inom gymnasieskolan för 2024.

Prislista för gymnasieskolan i Storstockholm 2024.

Kopia på beslutet till:

För åtgärd:

Ekonomiavdelningen, Vaxholms stad,
Storsthlm önskar få kommunernas ställningstaganden senast den 15 december 2023 med e-post till registrator@storsthlm.se

Rekommendation

Prislista för gymnasieskolan i Stockholmsregionen 2024

Innehåll

Samverkansavtalet utgör grunden	3
Prislistans uppbyggnad.....	3
Struktur tillägg infördes VT 2015	3
Belopp för struktur tillägget under 2024	4
Vilka omfattas inte av prislistan och struktur tillägg?	4
Ersättning till fristående huvudmän	4
Elev folkbokförd i samverkansområdet som går i fristående skola.....	4
Elev folkbokförd i Storsthlm's samverkansområde och går i kommunal skola (eller regiondriven skola) utanför samverkansområdet.....	5
Elev folkbokförd utanför samverkansområdet som går i kommunal skola inom Storsthlm's samverkansområde	5
Elev folkbokförd utanför samverkansområdet som går i fristående skola inom Storsthlm's samverkansområde	6
Priser beslutade av Skolverket m.fl.	6
Prislista för Introduktionsprogram – Programinriktat val (IMV)	6
Prislista – nationella program inom samverkansområdet	7
Studievägsvariant - mindre undervisningsgrupper	11
Interkommunal ersättning/tilläggsbelopp avseende Nationellt godkända idrottsutbildningar, modersmålsundervisning samt för elever i klass med hörselanpassning.....	12
Prislista för Introduktionsprogrammet – Programinriktat val.....	13
OBS! Uppdateras under hösten/vintern 2023/24	14
Priser 2024 bestämda av Skolverket samt Stockholms stad (yrkesdansare).	14

Samverkansavtalet utgör grunden

Från och med den 1 januari 2015 gäller ett samverkansavtal som samtliga kommuner i Stockholms län samt Håbo kommun har antagit.

I arbetet med att ta fram ett nytt samverkansavtal gjordes en översyn av prislistan och en ny modell för uppräknings togs fram. Från och med 2015 infördes också ett strukturtillägg. Bärande princip i arbetet har varit att skapa mer likvärdiga villkor för elevens utbildning.

Prislistans uppbyggnad

Programpengen delas upp i sju kostnadsslag (med hänvisning till SL kap 16, 53 §), vilka är undervisning, lokaler, lärverktyg, skolmåltider, elevhälsa, resor samt administration/övrigt. Kostnader för SL-kort ingår inte i programpengen utan faktureras separat. Programpengen har räknats fram utifrån kostnadsslagen.

Årlig uppräknings görs på dessa sju olika kostnadsslag baserat på kostnadsutveckling definierad av givna index som hämtas från SCB. Kostnadsökningarna appliceras därefter på respektive kostnadsslag utifrån hur stor andel som är lärarlöner, övriga löner, lokaler, matinköp samt övriga kostnader. Avslutningsvis görs en politisk bedömning med hänsyn till kommunernas ekonomiska läge och gemensamma politiska prioriteringar.

Samverkansområdets kommuner beslutar årligen om eventuell justering av programpeng för respektive utbildning, efter förslag från Storsthlm styrelse.

Uppräkningen av programpeng skiljer sig åt mellan olika program, beroende på att kostnadsslag har olika andel/vikt inom respektive program. Det innebär att pengarna för vissa program ökar mer och andra mindre.

Strukturtillägg infördes VT 2015

Den 1 juli 2014 skedde ett förtydligande i skollagen att kommuner och rektorer ska fördela resurser till utbildningen inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov.

Med det som utgångspunkt har en modell för resursfördelning tagits fram, ett strukturtillägg. Syftet med strukturtillägget är att ge extra ekonomiskt stöd till skolor som har elever med lägre måluppfyllelse. Strukturtillägget beräknas per elev och nationellt program, men betalas ut till skolorna utan specifikation om vilka elever det avser. De totala beloppen specificeras endast per skola och per nationellt program. Det är rektorn som beslutar om vilka åtgärder eller satsningar som bör vidtas.

För att finansiera införandet av strukturtillägg, motsvarar ca 1,5 procent av den samlade kostnaden för programpengen, drogs av programpriserna inför 2015 som sedan omfördelas till gymnasieskolorna enligt framtagen modell. Från och med år 2016 finns det ingen finansiell koppling mellan programpriset och strukturtillägget.

Inför läsåret 2015/2016 reviderades modellen och ett tak för strukturtillägg infördes vid 200 meritpoäng och intervallerna justerades för att stämma överens med

antagningsgränserna till gymnasieskolan. Läs mer om strukturtillägget på Storsthlm hemsida.

Belopp för strukturtillägget under 2024

Meritvärdesintervall	Belopp kalenderår 2024 (kr)	Belopp per termin 2024 (kr)
0 – saknar meritvärde	7 845	3 922
1 – 79	11 074	5 537
80 – 119	11 074	5 537
120 – 159	9 692	4 846
160 – 199	6 230	3 115

Vilka omfattas inte av prislistan och strukturtillägg?

Elever som går introduktionsprogram, gymnasiesärskola samt på program där priser inte har fastställts av samverkansavtalet omfattas inte av beslutad prislista och därmed inte heller av strukturtillägg.

Ersättning till fristående huvudmän

Programpriserna är exklusive moms-kompensation. Vid ersättning till fristående huvudmän tillkommer momsersättning med 6 procent. Programpriser beslutade av Skolverket i riksprislistan är inklusive moms.

Elev folkbokförd i samverkansområdet som går i fristående skola

För elev folkbokförd inom samverkansområdet ska ersättning enligt den gemensamma prislistan utgå till fristående skolor oavsett var de geografiskt är belägna.

Exempel: Elev folkbokförd i Botkyrka som går i fristående skola belägen inom (ex Tyresö) eller utanför samverkansområdet (ex Örebro kommun)

Sär här går det till: Dessa elever är registrerade i Ungdoms- och elevdatabasen (UEDB) och betalning sker automatiskt via systemet. Strukturtillägg beräknas i UEDB, underlag ges till folkbokföringskommunen och strukturtillägg betalas ut till skolan där eleven går.

Elev folkbokförd i Storsthlm's samverkansområde och går i kommunal skola (eller regiondriven skola) utanför samverkansområdet

Då alla program erbjuds inom vårt samverkansområde blir eleven normalt andrahandsmottagen vid en kommunal skola (eller regiondriven) utanför samverkansområdet. Ersättningen ska högst uppgå till den kostnad som hemkommunen själv har för motsvarande utbildning. Är anordnarens kostnad lägre, ska hemkommunen i stället ersätta den lägre kostnaden.

Den juridiska bedömningen är att strukturtillägg bör utgå till alla elever som är folkbokförda inom samverkansområdet även om de går i en kommunal skola (eller regiondriven) utanför vårt samverkansområde. Exempel: Elev folkbokförd i Botkyrka som går i kommunal skola belägen i Åre kommun.

Så här går det till: Dessa elever är oftast registrerade i UEDB. Betalning kan ske via UEDB om kommunerna kommit överens om detta. Om eleven är registrerad ges ett underlag till folkbokföringskommunen om placeringen. Däremot lägger kommunen själv in överenskommet pris. Här är det upp till respektive kommun att lägga in ersättning för strukturtillägg för respektive elev. Den kommun där eleven är folkbokförd bör kunna hämta elevs meritvärde i IST analys.

Elev folkbokförd utanför samverkansområdet som går i kommunal skola inom Storsthlm's samverkansområde

Erbjuder hemkommunen det nationella programmet och inriktningen så blir eleven normalt andrahandsmottagen vid en kommunal skola (eller regiondriven) inom Storsthlm's samverkansområde.

Ersättningen ska högst uppgå till den kostnad som hemkommunen själv har för motsvarande utbildning. Är anordnarens kostnad lägre, ska hemkommunen i stället ersätta den lägre kostnaden.

De nya reglerna om resursfördelning avser den resursfördelning som varje kommun är ansvarig för, det vill säga till elever i egna skolor, till fristående skolor samt vid interkommunal ersättning. Det innebär att hemkommunens regelverk bör avgöra om ersättning motsvarande samverkansområdets strukturtillägg skall följa med eleven.

Exempel: Elev folkbokförd i Falun som går i kommunal skola i Södertälje kommun.

Så här går det till: Dessa elever är oftast registrerade i UEDB. Om eleven är registrerad i UEDB skapas ett underlag för fakturering till folkbokföringskommunen om vilka elever som går i skola inom samverkansområdet. Det är upp till respektive kommun att föra en dialog med hemkommunen om eventuellt strukturtillägg ska ingå och ersättning för detta.

Elev folkbokförd utanför samverkansområdet som går i fristående skola inom Storsthlm's samverkansområde

Erbjuder hemkommunen det nationella programmet och inriktningen så är det hemkommunens pris som gäller, om inte, är det riksprislistan.

Exempel: Elev folkbokförd i Falun som går i fristående skola belägen i Stockholms stad.

Så här går det till: Dessa elever kan vara registrerade i UEDB. Om eleven är registrerad skapas ett underlag för fakturering till folkbokföringskommunen om vilka elever som går i skola inom samverkansområdet.

Priser beslutade av Skolverket m.fl.

Priser fastställda av Skolverket och Skolinspektionen räknas upp med skolindex. Skolindex för 2024 kommer att fastställas av regeringen i slutet på 2023. För spetsutbildningar och internationella skolor räknas priset upp enligt riksprislistan. Priset som uppdateras med skolindex uppdateras i UEDB i december 2023 och rikspris i slutet av januari 2024. Riksprislistan avser priser inklusive moms.

Prislista för Introduktionsprogram – Programinriktat val (IMV)

Ersättningen för IMV utgår från det programpris som finns för det nationella program som det programinriktade valet är inriktat mot (skollag 17 kap 23-25 §§ för kommunala skolor samt 17 kap 35-36 §§ för fristående anordnare).

Skolverket har beslutat att det belopp som en kommunal huvudman eller en huvudman för en fristående gymnasieskola har rätt att få i ersättning för den del av programmet som avser visst stöd för att uppnå behörighet är 4 200 kronor per elev och ämne 17 kap. 16 § skollagen.

Däremot utgår inget strukturtillägg för elever som går introduktionsprogrammet. Prislista för IMV är av den anledningen exklusive avdrag för strukturtillägg gällande de nationella program som IMV riktar sig till.

Denna prislista ska alltid användas för elever folkbokförda inom Storsthlm's samverkansområde och som går i skola inom samverkansområdet samt vid fristående gymnasieskolor.

För elever som är andrahandsmottagna, folkbokförda utanför samverkansområdet, så ska denna prislista användas vid jämförelse med hemkommunens pris (eget pris eller i samverkan).

För elever, folkbokförda inom samverkansområdet, som är andrahandsmottagna i kommunal skola utanför Storsthlm's samverkansområde ska denna prislista användas vid jämförelse med anordnarens pris.

Prislista – nationella program inom samverkansområdet

Program och inriktning	Pris 2024
Barn- och fritidsprogrammet (BF)	91 369
Fritid- och hälsa (BFFRI)	91 369
Pedagogiskt och socialt arbete (BFPEA)	91 369
Bygg- och anläggningsprogrammet (BA) - samtliga inriktningar årskurs 1	124 075
Husbyggnad (BAHUS)	124 075
Mark och anläggning (BAMAR)	124 075
Måleri (BAMAL)	124 075
Plåtslageri (BAPLA)	124 075
Anläggningsfordon (BAANL) – åk 2 och 3 – eget pris	231 161
Ekonomiprogrammet (EK)	84 491
Ekonomi (EKEKO)	84 491
Juridik (EKJUR)	84 491
El- och energiprogrammet (EE)	118 521
Automation (EEAUT)	118 521
Dator- och kommunikationsteknik (EEDAT)	118 521
Elteknik (EEELT)	118 521
Energiteknik (EEENE) – eget pris	125 778

Estetiska programmet (ES)	115 199
Bild och formgivning (ESBIL)	115 199
Dans (ESDAN)	115 199
Teater (ESTEAT)	115 199
Estetik och media (ESEST) – eget pris	119 830
Musik (ESMUS) – eget pris	133 736
Försäljnings- och serviceprogrammet (FS)	95 718
Inga nationella inriktningar	
Fordons- och transportprogrammet (FT) - samtliga inriktningar årskurs 1	143 347
Karosseri och lackering (FTKAR)	143 347
Lastbil och mobila maskiner (FTLAS)	143 347
Personbil (FTPER)	143 347
Transport (FTTRA) –åk 2 och 3 – eget pris	215 698
Handels- och administrationsprogrammet (HA)	95 718
Administrativ service (HAADM)	95 718
Handel och service (HAHAN)	95 718

Hantverksprogrammet (HV)	115 922
Finsnickeri (HVFIN)	115 922
Florist (HVFLO)	115 922
Frisör, barberare och hår- och makeupstylist (HVFRS)	115 922
Textil design (HVTEX)	115 922
Övriga hantverk (Skolverket har koder)	115 922
Guldsmed (HVGUL) – erbjuds inte av kommunal skola inom samverkansområdet, riksprislistan gäller	
Hotell- och turismprogrammet (HT)	95 983
Hotell- och turismprogrammet (HTHUT)	95 983
Humanistiska programmet (HU)	84 816
Kultur (HUKUL)	84 816
Språk (HUSPR)	84 816
Industri tekniska programmet (IN)	153 009
Driftsäkerhet och underhållsteknik (INDRI)	153 009
Processteknik (INPRO)	153 009
Produkt och maskinteknik (INPRK)	153 009
Svetsteknik (INSVE)	153 009

Naturbruksprogrammet (NB)	178 613
Djurvård (NBDJR)	178 613
Lantbruk (NBLAN) – eget pris	221 512
Trädgård (NBTRA) - erbjuds inte av kommunal skola inom samverkansområdet, riksprislistan gäller	
Skogsbruk (NBSKG) - erbjuds inte av kommunal skola inom samverkansområdet, riksprislistan gäller	
Hästhållning (NBHAT) - erbjuds inte av kommunal skola inom samverkansområdet, riksprislistan gäller	
Naturturism (NBNAT) - erbjuds inte av kommunal skola inom samverkansområdet, riksprislistan gäller	
Naturvetenskapliga programmet (NA)	93 355
Naturvetenskap (NANAT)	93 355
Naturvetenskap och samhälle (NANAS)	93 355
Restaurang och livsmedelsprogrammet (RL)	137 320
Bageri och konditor (RLBAG)	137 320
Kök och servering (RLKOK)	137 320
Samhällsvetenskapliga programmet (SA) - samtliga inriktningar årskurs 1	84 307
Beteendevetenskap (SABET)	84 307
Samhällsvetenskap (SASAM)	84 307
Medier, info och kommunikation (SAMED) - åk 2 och 3 – eget pris	100 425

Teknikprogrammet (TE)	98 020
Design och produktutveckling (TEDES)	98 020
Informations- och medieteknik	98 020
Produktionsteknik (TEPRO)	98 020
Samhällsbyggande och miljö (TESAM)	98 020
Teknikvetenskap (TETEK)	98 020
VVS- och fastighetsprogrammet (VF)	120 058
Fastighet (VFFAS)	120 058
Kyl- och värmepumpsteknik (VFKYL)	120 058
VVS (VFFVVS)	120 058
Vård- och omsorgsprogrammet (VO)	96 054
Inga nationella inriktningar	

Studievägsvariant - mindre undervisningsgrupper

Under perioden från och med prislistan 2020 till 2021 fanns ett fastställt pris för elever som är antagna till ett nationellt program inom samverkansområdet och har behov av att gå studievägsvarianten mindre undervisningsgrupper med specialpedagogisk verksamhet. Det gemensamma priset är från och med prislistan 2022 borttagen och ersätts av enskilda överenskommelser mellan hemkommun och anordnarkommun eller med tilläggsbelopp utifrån elevens individuella behov.

Interkommunal ersättning/tilläggsbelopp avseende Nationellt godkända idrottsutbildningar, modersmålsundervisning samt för elever i klass med hörselanpassning

Inför 2017 års prislista beslutades om att införa interkommunal ersättning/tilläggsbelopp för modersmålsundervisning och elever i klass med hörselanpassning.

Nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU)	2024
<i>Rör ett stort antal godkända utbildningar</i>	
Tilläggsersättning Lagidrott	18 803
Tilläggsersättning Individuell idrott	22 564
Interkommunal ersättning/tilläggsbelopp för modersmålsundervisning	2024
Ersättning kr/elev/läsår	9 302
Interkommunal ersättning för elever som går i klass med hörselanpassning Ersättning utöver programpris (kr/elev/läsår)	2024
Vård- och omsorgsprogrammet – Kungsholmens västra gymnasium	369 389
Naturvetenskapliga programmet – Kungsholmens västra gymnasium	369 000
Samhällsvetenskapliga programmet, beteende – Kungsholmens västra gymnasium	329 848
Samhällsvetenskapliga programmet, samhälle – Kungsholmens västra gymnasium	329 848
Ekonomiprogrammet – Thorildsplans gymnasium	330 648
Teknikprogrammet – Thorildsplans gymnasium	388 267
El- och energiprogrammet – Thorildsplans gymnasium	475 803

Prislista för Introduktionsprogrammet – Programinriktat val

Ersättningen för IMV ska utgå från de programpris för det nationella program som det programinriktade valet är inriktat mot (skollag 17 kap 23-25§§ för kommunala skolor samt 17 kap 35-36§§ för fristående anordnare). Däremot utgår inget strukturtillägg för elever som går introduktionsprogram. Prislista för IMV är av den anledningen exklusive avdrag för strukturtillägg gällande de nationella program som IMV riktar sig till.

Program	Pris 2024
Barn- och fritidsprogrammet	93 719
Bygg-och anläggningsprogrammet	127 564
Ekonomiprogrammet	85 980
El- och energiprogrammet	121 538
Estetiska programmet	117 038
Fordons- och transportprogrammet	148 644
Försäljnings- och serviceprogrammet / Handels- och administrationsprogrammet	98 249
Hantverksprogrammet	118 972
Hotell- och turistprogrammet	98 249
Humanistiska programmet	85 980
Industriprogrammet	155 535
Naturbruksprogrammet	181 011
Naturvetenskapliga programmet	94 356
Restaurang - och livsmedelsprogrammet	140 239
Samhällsvetenskapsprogrammet	85 980
Teknikprogrammet	99 673
VVS - och fastighetsprogrammet	123 472
Vård -och omsorgsprogrammet	98 249

OBS! Uppdateras under hösten/vintern 2023/24

Priser 2024 bestämda av Skolverket samt Stockholms stad (yrkesdansare).

Priser som följer skolindex är uppdaterad med 2024 års skolindex. Skolindex för 2024 är x,xxxx. Studievägar som följer riksprislistan är uppdaterad med 2024 års pris (inkl moms). Även Stockholm Stads pris för yrkesdansare är uppdaterad för 2024.

Program och inriktning	Pris 2024
Estetiska programmet (ES)	
Botkyrka – Nycirkus (ESCIRVS)	
Botkyrka – (EEST0S/ESBIL0S)	
Stockholm – Yrkesmusiker - Södra Latin (ESMUS0S) ÅK1+ÅK2	
Stockholm – Yrkesmusiker - Södra Latin (ESMUS0S) ÅK3	
Stockholm – Yrkesdansare (RXYRK, YXKLA, YXMOD) Stockholmspris	
Stockholm – S:t Eriks gymnasium (EEST0S)	
Kristofferskolan Stockholm (ESWALVE)	
Lilla Akademin – Musikgymnasium (ESMUS0S)	
Nordiska musikgymnasiet (ESMUS0S)	
Örjanskolan (ESWALVE)	
Stockholms Estetiska Gymnasium (ESDAN0S) ÅK1	
Stockholms Estetiska Gymnasium (ESDAN0S) ÅK2 och ÅK3	
Järfälla- Järfälla gymnasium (ESBIL0S) ÅK1	
Järfälla- Järfälla gymnasium (ESBIL0S) ÅK2 och ÅK3	
Fordons- och transportprogrammet (FT)	
Sjömansskolan Långholmen (SX)	
Marina läroverket Danderyd (marinteknik)(MXSER)	

Industri tekniska programmet (IN)	
Teknik och servicegymnasiet (INDRI00R)	
Naturbruksprogrammet (NB)	
Marina läroverket Danderyd (marinbiolog) (NBVAMV)	
Naturvetenskapliga programmet (NA)	
Kristofferskolan Stockholm (NAWALVE)	
Örjanskolan i Järna (NAWALVE)	
Danderyd – Danderyds gymnasium (NAMATVS) (Riksprislistan)	
Danderyd – Danderyds gymnasium (NABILVE/NAMUSVE) ÅK1+ÅK2	
Danderyd – Danderyds gymnasium (NABILVE/NAMUSVE) ÅK3	
Danderyd – Danderyds gymnasium (NATEAVE) ÅK1+ ÅK2	
Danderyd – Danderyds gymnasium (NATEAVE) ÅK3	
Stockholm- Blackebergs gymnasium (NABILVE) ÅK1+ ÅK2	
Stockholm- Blackebergs gymnasium (NABILVE) ÅK3	
Stockholm- Blackebergs gymnasium (NAMUSVE) ÅK1+ ÅK2	
Stockholm- Blackebergs gymnasium (NAMUSVE) ÅK3	
Stockholm – Östra real (NAESEVE) ÅK1+ ÅK2	
Stockholm – Östra real (NAESEVE) ÅK3	
Stockholm – Kungsholmens gymnasium (NAMUSVE)	
Stockholm – Anna Whitlocks gymnasium (NABILVE)	
Stockholm – Anna Whitlock gymnasium (NADESVE)	
Täby - Åva Gymnasium (NAMUSVE) ÅK1+ÅK2	
Täby - Åva Gymnasium (NAMUSVE) ÅK3	
Täby – Åva Gymnasium (NANASVE)	

Lycée Français (Riksprislistan)	
Tyska skolan (Riksprislistan)	
Viktor Rydberg, Odenplan (NAMUSVE) ÅK1+ÅK2	
Viktor Rydberg, Odenplan (NAMUSVE) ÅK3	
Viktor Rydberg, Odenplan (NABILVE) ÅK1+ÅK2	
Viktor Rydberg, Odenplan (NABILVE) ÅK3	
Kulturama (NANASVE) ÅK1+ÅK2	
Kulturama (NANASVE) ÅK3	
Huddinge – Östra gymnasium (NAMUSVE)	
Lidingö-Hersby gymnasium (NAMUSVE) ÅK1+ÅK2	
Lidingö-Hersby gymnasium (NAMUSVE) ÅK3	
Sollentuna – Rudbeck (NANASVE / NAMUSVE) ÅK1+ÅK2	
Sollentuna – Rudbeck (NANASVE / NAMUSVE) ÅK3	
Teknikprogrammet (TE)	
Huddinge – Östra gymnasium (TETEKVE)	
Nacka gymnasium (TEINFVE)	
Samhällsvetenskapliga programmet (SA)	
Stockholm – Globala gymnasiet (SASAM0S) (Riksprislistan)	
Stockholm – Kungsholmens gymnasium (SASAMVE)	
Stockholm –Anna Whitlocks gymnasium (SABILVE)	
Stockholm – Anna Whitlock gymnasium (SADESVE)	
Huddinge – Östra gymnasium (SAMUSVE)	
Danderyd - Danderyds gymnasium (SASAMVE)	
Sollentuna – Rudbeck (SABETVE) ÅK1+ÅK2	

Sollentuna – Rudbeck (SABETVE) ÅK3	
Nacka - Nacka gymnasium (SABILVE)	
Nacka - Nacka gymnasium (SAMUSVE)	
Botkyrka – Tumba gymnasium (EKFINVS) (Riksprislistan)	
Psykologigymnasiet (SABETVE)	
Lycée Français (Riksprislistan)	
Tyska skolan (Riksprislistan)	
Kristofferskolan (SAWALVE)	
Viktor Rydberg, Djursholm (SABET0S) (Riksprislistan)	
Ekonomiprogrammet (EK)	
Viktor Rydberg, Djursholm (EKEK0VE)	
Huddinge – Östra gymnasium (EKMUSVE)	
Flygteknikutbildningen (FX)	
Sigtuna kommun Arlanda gymnasiet (FXFLY FXHEL)	

För kännedom

Nämnder med ansvar för gymnasieskolan
Storsthlmns strategiska nätverk Utbildning
Storsthlmns strategiska nätverk Kommunal ekonomi

Förslag till uppräknings av programpriser och strukturtillägg inom gymnasieskolan för 2024

Rekommendation

Storsthlmns styrelse beslutade den 14 september 2023 att rekommendera samverkansrådets kommuner följande:

- Att fastslå bifogad prislista för gymnasieskolan 2024 baserad på en uppräknings om 3,4 procent
- Att fastslå bifogat förslag till uppräknings av strukturtillägget om 3,4 procent

Sammanfattning

I enlighet med nuvarande samverkansavtal ska avtalsparterna årligen besluta om eventuell justering av programpriserna. Storsthlm tar fram underlag enligt fastställd beräkningsmodell och därtill görs en politisk bedömning. Storsthlmns styrelse föreslår att både programpriserna för nationella program och strukturtillägget räknas upp med 3,4 procent inför 2024.

Uppräknings programpriser

Samtliga index från SCB som ingår i beräkningsmodellen: lärarlöner, övriga kommunala löner inom gymnasieskolan, lokaler, KPIF och livsmedel ger en vägd kostnadsökning på gymnasieskolan mellan 2022 och 2023 på 4,45 procent. Kostnadsutvecklingen för strukturtillägget beaktas också i samband med uppräknings av programpriserna. Efter samråd med kommunledningarna har Storsthlmns styrelse beslutat att rekommendera samverkansrådets kommuner att anta föreslagen prislista som baseras på en genomsnittlig ökning om 3,4 procent med hänsyn taget till kommunernas ekonomiska förutsättningar.

Uppräknings av strukturtillägg 2024

Även strukturtillägget ingår i uppräknings för 2024. Strukturtillägget följer uppräknings för prislistan och föreslås också räknas upp med 3,4 procent.

Årlig beslutsprocess

Kommunerna ska årligen besluta om en eventuell justering av programpengen för respektive utbildning på nationellt program samt strukturtillägg inför nästa budgetår. I normalfallet tar Storsthlmns styrelse beslut om rekommendation av prisjustering innan sommaren. Under våren 2023 beslutades att senarelägga ärendet utifrån ekonomiskt läge i kommunerna och överväganden om lämplig justering av programpriserna. Storsthlmns styrelse fattade därför beslut om rekommendation 14 september 2023.

Kommunernas beslut att anta uppräknigen av prislistan samt strukturtillägg ska vara fattade före 15 december 2023.

Ärendegång

Rekommendationen adresseras till kommunstyrelserna enligt den rutin som gäller vid beslut i Storsthlm styrelse. Kommunerna fattar beslut enligt sin gällande delegationsordning.

Kommunerna ombeds meddela sina ställningstaganden genom att sända in protokollsutdrag eller annan beslutshandling till Storsthlm.

Beslut om antagande av överenskommelse är att likställas med undertecknande.

Överenskommelsen börjar gälla 1 januari 2024

Svarsperiod

Storsthlm önskar få kommunernas ställningstaganden senast den **15 december 2023** med e-post till registrator@storsthlm.se

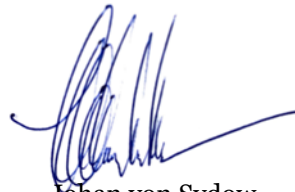
Frågor och information

Frågor med anledning av detta besvaras av Jonas Hagetoft, jonas.hagetoft@storsthlm.se

Med vänlig hälsning

Mats Gerdau
Förbundsordförande Storsthlm

Johan von Sydow
Förbundsdirektör Storsthlm

Bilaga *Rekommendation prislista för gymnasieskolan 2024*

Kommunledningskontoret

Missiv till rekommendationen - prislista för gymnasieskolan i Stockholmsregionen 2024

Remissinstans

Barn- och utbildningsnämnden.

Svar på remissen

Remissvaret ska skickas till remitterande **myndighets (KS) inkorg i Evolution** och ska ha inkommit senast den 2023-11-09 för att behandlas på KS 2023-11-23.

Med vänliga hälsningar

Lotta Nordgren
Huvudregistrator

Utbildningsförvaltningen
André Wallin
Utbildningschef

Avslutad kameraövervakning Kronängsskolan

Förslag till beslut

Informationen noteras till protokollet

Sammanfattning

Hösten 2020 startade Kronängsskolan kamerabevakning, ej tillståndspliktig, efter genomgången rutin och i samverkan med Vaxholms stads säkerhetschef.

Det huvudsakliga syftet med bevakningen var att förebygga otrygghet genom att kunna utreda brott och incidenter som begås eller inträffade inne i skolan. Detta utifrån en behovsbild där anmälda brott och tillbud hade skett.

Systemen omfattade totalt åtta kameror. Dessa hade upptagningsområden, som motsvarar de områden, där brott tidigare begåtts eller där misstankar om att brott eller annan otillåten verksamhet bedrev. Ytorna i fråga var korridorer och skåpsutrymmen.

Det som inte bevakades:

- Personalrum
- Toaletter
- Omklädningsrum
- Utrymmen dit allmänheten har tillträde (huvudentré, aula, idrottshall mm)

Utrustningen för lagring och granskning är placerades i rum där larmdator fanns. Tillgång till aktuellt rum var endast genom passersystem. Inspelat bildmaterial sparades i 30 dagar för att sedan automatiskt spelas över. Detta gav verksamheten en möjlighet att utreda eventuella incidenter som skulle kunnat inträffa under lov och under sommaruppehåll då skolan är stängd fyra veckor i sträck.

Fackliga organisationerna på arbetsplatsen informerades i förväg.

I mars 2023 pausades kamerabevakningen på Kronängsskolan då en förnyad intresseavvägning behövde göras samt simultant kommungemensamt arbete, med revidering av riktlinjer och rutiner för kamerabevakning, initierats. Uppföljning på Kronängsskolan visade också på behov av genomgång och utvärdering av tekniska utrustningen och förnyad behovsbild.

Sedan kamerorna sattes upp har utvecklingen varit positiv gällande skadegörelse, inbrott och andra brott. Skolledningen bedömer också att andra åtgärder såsom fler låsta entréer och ett aktivt värdegrundsarbete har bidraget till ökad trygghet.

Tillsammans har säkerhetschef, utbildningschef och rektor i oktober 2023 gjort en översyn av kamerabevakningen och noggrant balanserat skolans säkerhetsbehov med integritetsskyddet och kommit fram till att avsluta kamerabevakningen. Skolan är idag ej ett brottsutsatt område.

Elever, vårdnadshavare och medarbetare kommer informeras av rektor om det nya beslutet.

Ärendebeskrivning

Kamerabevakningen på Kronängsskolan avslutas efter genomförd förnyad behovsbild oktober 2023.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Kamerabevakning innebär alltid en risk för intrång i den personliga integriteten och eftersom skolan är en miljö där många personer vistas under en dag kan det uppfattas som obekvämt. Att bevakningen nu avslutas utifrån ökad trygghet och minskad brottslighet är till godo för alla barn på Kronängsskolan.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser/effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Finansiering

Inom ram

Bedömning

Informationen noters till protokollet

Handlingar i ärendet

Förteckna aktuella handlingar i ärendet efter principen: namn, version, datum för att det ska vara möjligt att identifiera handlingarna.

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: åsa.häger@vaxholm.se

För kännedom: rektor@vaxholm.se

Uppgifter markerade med * är obligatoriska

Nr.*A9:1	Rubrik*	Beskrivning*	Beslutsdatum*	Status*	Förvaltningens kommentar	Förvaltning	Uppskattad tidsåtgång (intern)	Uppskattade externa kostnader	Klart senast*
8	Nämndinitiativ (M)- Att införa dansämnet vid Vaxholms kulturskola för barn och unga.	Förvaltningen får i uppdrag att utreda hur dans kan integreras i kulturskolans verksamhet med stöd av bidrag.	2022-09-26/§92 2022-12-05/§122		Förvaltningen får i uppdrag att ansöka om stadsbidrag för att tillfälligt införa dans inom kulturskolan. Återkoppla till nämnden med plan om stadsbidrag beviljas. Förvaltningen får i uppdrag att göra en intresseanalys. Förvaltningen informerar nämnden i december 2023				
	Utredningsuppdrag verksamhet	Utbildningsförvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheten att förändra omfattningen på ett antal aktiviteter/områden som ej är lagstadgad verksamhet; 1. Ö-bidrag till Rindö förskola och Rindö skola. 2. Öppen förskola Utbildningsförvaltningen återrapporterar senast i maj 2023 tidplan för genomförande.	2023-03-13/§24		Punkt 1 Ö-bidrag beslutat 2023-09-25/§62 Punkt 2 Öppna förskolan planerad återrapportering december 2023				
	Utredningsuppdrag Rindöskola	1. Utbildningsförvaltningen får i uppdrag att utreda befintlig kvalitet på Rindö skola. 2. Utbildningsförvaltningen återrapporterar senast i september 2023 tidplan för genomförande av utredning.	2023-04-17/§33		Planerad återrapportering februari 2024				
	Utredningsuppdrag särskild språkavdelning	1. Utbildningsförvaltningen får i uppdrag att utreda fortsatta behov av särskild språkavdelning inom förskolan och eventuella förslag på alternativ. 2. Utbildningsförvaltningen återrapporterar senast i september 2023 tidplan för genomförande av utredning	2023-04-17/§34		Planerad återrapportering februari 2024				
	Vaxholm stads brukarundersökning 2023 - kommunala förskolor och grundskolor	Förvaltningen får i uppdrag att återkomma under hösten med analys och handlingsplan.	2023-08-21/§50		Hanterades 2023-09-25/§63 , stryks från listan				

Bevakningslista

Nr.*	Rubrik*	Beskrivning*	Beslut	Status*	Förvaltningens kommentar	Förvaltning	Klart
1	Nya slöjdlokaler Vaxö		BUN 2017/§45 (KS 2017/§65), BUN 2021/§125	Pågående	Genomförandebeslut KS 2021-11-25	Uppdrag SBN	
2	Utbyggnad av Resarö skola		BUN 2015/§23 (KS 2015/§46), BUN 2021/§126	Pågående	Utreda vad som kan inrymmas i befintliga byggnader.	Uppdrag SBF	
4	Ny förskola Norrbegret		KS 2017/§105	Pågående	Arbete pågår inom PLU:s ansvarsområde	Uppdrag PLU	
5	Underhålls- och investeringsplaner		BUN 2018/§101 KS 2019/§12	Pågående	Arbete pågår i samverkan ekonomi och fastighet, våren 2021	Uppdrag TFK	

Kommunledningskontoret
Anton Hallström
Nämndsekreterare/utredare

Rapportering av delegeringsbeslut till 2023-11-06

Förslag till beslut

Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning

Förvaltningen redovisar följande delegeringsbeslut:

Rapport delegeringsbeslut Evolution till 2023-11-06 §§ 99-114

Rapport delegeringsbeslut tilläggsbelopp förvaltningsbesvär 230923-231023

Rapport delegeringsbeslut- 6 kap skollagen 230913-231023

Delegeringsbeslut skolskjuts 230911-231022

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande 2023-10-24

Rapport delegeringsbeslut Evolution 2023-11-06

Rapport delegeringsbeslut tilläggsbelopp förvaltningsbesvär 230923-231023

Rapport delegeringsbeslut- 6 kap skollagen 230913-231023

Delegeringsbeslut skolskjuts 230911-231022

s. 72-78 undantagna publicering på hemsidan med hänvisning till dataskyddslagstiftning.